

17 maart 2015 ♦ Nummer 46

INHOUD

Editoriaal	1
Crisis moet nog komen...	2
Het Monetair Mirakel.....	4
Het kwartet	16
Aandelenselectie.....	25
Short op GLD	32
Uitnodiging.....	33
Lezersvragen	34
Investeringspiramide	36

Alles verloopt volgens plan

Beste abonnee,

“Juicht! Juicht! De dollar sterkt weer aan en de beurzen stijgen door. De rente blijft laag en het consumenten-vertrouwen stijgt. Als straks ook nog eens goeie Q1-bedrijfsresultaten binnenrollen, dan zijn we het zeker: dan is de crisis voorbij!”

Dat moet zo ongeveer de meest algemene teneur zijn die in de monetaire hoofdkwartieren is afgesproken: de dollar moet en zal hoger, en al de rest moet plat geslagen worden: goud, olie, en alle munten. Stel u dat maar voor als volgt:

“Draghi, jij injecteert 1140. Stevens, jij haalt de AUD naar beneden. En Poloz, doe eens wat aan die CAD, wil je? Het is een schande! Printen man! Willen we dit plan doen slagen dan moeten ALLE schaapjes richting onze dollar.”

“Janet, jij houdt je klaar om in juni aan te kondigen dat VS erdoor is, dat het beleid heeft gewerkt, en dat het nu toch wel echt tijd is voor een rente-hike. En Schiff, jij werkt af he? De margin verhogen, en goud een krak geven? Ok? Go!”

“Rickards: potverdikke man! Wat is er met jou? Van nu tot juni: volle pathos! Maak ze gek, die goldbugs! Lieg dat je zwart ziet. Goud staat voor een parabolic rise! Doe hysterisch! Haal alles uit de kast! Show me what you got!”

“Jack, jij hebt de Saoedi’s in check? Olie móet laag blijven, zodat bedrijfswinsten stijgen. Die goeie Q1 en Q2-resultaten zijn cruciaal voor Janet. Concentreer u! Dit is de grootste klus van de eeuw, en ik wil géén fuck-ups!”

Wie de instructies geeft, zullen we wel nooit te weten komen, maar dat het fiatregime één groot toneel is, daar mag u zeker van zijn. Van september vorig jaar tot vandaag is alles gedaan om de perfecte set-up te verkrijgen om in het najaar de schaapjes te scheren.

Van nu tot september zal het theater tot zijn apotheose komen, en dan, als iedereen gek van begeerte wordt:

BOEM! PAUKESLAG!

Een opgezette “Black Swan” komt om het hoekje kijken, en weg is de Dow. Daaraan gekoppeld alle margin-accounts. Daaraan gekoppeld de obligatiemarkten. Daaraan gekoppeld het vastgoed. Eindresultaat: een deflatie, op geheel “natuurlijke” wijze.

En het systeem? Dat zal er nog sterker uit komen. De fiscale schapen zullen vol angst richting de overheid kijken, die “ondersteunende maatregelen” moet treffen voor de economie, die voortaan nog corporatistischer kan worden.

Ik zeg u: nog voor de zomer is deze jongen weg uit aandelen. Met alle Chinezen, maar niet met den dezen. En eigenlijk: zelfs niet met de Chinezen.

Beste groeten,

Brecht.

MACROTRENDS is een uitgave van:

Mr. Market bvba
Steenweg Wijchmaal 16/3
3990 PEER

Ondernemingsnummer:
859.787.808

Abonnementen:

e-mail : support@macrotrends.be

Afgifte LEUVEN 1
P409341

De échte crisis moet nog komen

Over de metafysica die achter de komende crash zit, en ook over de timing van september als meest plausibele maand heb ik u in vorige nummers bericht. Dat zijn zware nummers geweest, maar ze waren nodig om uw abstractieniveau wat op te rekken: niets van wat u ziet gebeuren is “spontaan” of “toeval”: het is georganiseerd, met een welbepaald doel voor ogen. Een doel dat ik u pas in november zal mededelen. Kwestie van de spanning er wat in te houden, nieuwe?

In dit nummer dus even terug naar de “cold hard facts”: de economie is niét aan de betterhand. Een eerste grafiek, hieronder, laat u meteen zien hoe groot de kloof is tussen de virtuele economie en de echte. Het is die van de Baltic Dry Index. Die staat op zijn laagste punt sinds 1986. Het jaar voor de beurskrach, toen dat woord nog met een k geschreven werd:

De BDI is géén financiële index. Je kunt er geen futures op trekken, noch opties op kopen noch een positie in nemen. Het is een puur industriële index, en met name één die weergeeft hoeveel “dry bulk” verscheept wordt tussen al die zogezegd productieve economieën. “Dry bulk” is de aanduiding voor wat “en vrac” kan verscheept worden: kolen, zand, ijzererts, you name it. Als het maar droog is.

De BDI is één van de beste indices om de “reële economie” te meten: het toont je letterlijk wat tussen de verschillende grote continentale economieën (EU, VS, China) is verscheept. En wat zien we? Van 2006 tot midden 2007 is er idd een enorme toename geweest van de internationale handel, maar sinds de crash van 2008 ligt de BDI “dead in the water”.

Dat mag u letterlijk nemen: héél wat schepen liggen aan de ketting, roerloos te wachten op transport. Wat de talking heads in de media dus ook zeggen: dit is een onmiskenbaar feit. Recovery? Mijn voeten. Er is helemaal géén recovery. Vraag maar aan matroos Harry, die al maanden pinten gaat drinken in hetzelfde havencafé en dat strontzat is: hij wil op zee.

De officiële uitleg, vanuit systeembronnen, is dat er helemaal geen probleem is met die BDI, omdat die de verhouding tussen vraag en aanbod uitdrukt, en de vraag er wel is, maar het aanbod gewoonweg veel te hoog. Er wordt gewezen op de onwil van de rederijen om hun capaciteit te verlagen, zo danig dat de prijzen terug zouden stijgen.

Rauwe industriële data liegt nooit: de BDI is op 18 februari laatstleden naar een historisch dieptepunt van 509 punten gezonken. En dan moet in de komende maanden het verhaal komen van de grote recovery? Dat gelooft u toch zelf niet meer.

Afbeelding van diezelfde BDI, maar van een paar jaar geleden; in 2012 wees men er al op dat die even laag stond als in 2008. Nu, drie jaar later, staat hij zelfs lager dan het niveau in 2008. Nogmaals: wie gelooft nog dat het goedkomt?

BIG BANG

Sovereign Debt Crisis

Afbeelding die te vinden was op de pagina van Martin Armstrong, die al jaren beweert dat de volgende grote crisis in het vertrouwen na drie kwart van het jaar 2015 komt. Dat zou willen zeggen: in oktober dit jaar. Zijn toon verhardt, wat wil zeggen dat hij steeds meer aanwijzingen ziet dat zijn scenario gaat kloppen. Ik voel mij dan ook gesterkt in het mijne.

Maar wie ook maar één iota weet van economie is dat klinkklare onzin: heeft u ooit een ondernemer geweten die NIET geïnteresseerd was in het verhogen van zijn prijzen? Normaal, wanneer het aanbod wat te hoog is, dan zullen rederijen een aantal schepen schrappen, zo danig dat ze collectief betere prijzen krijgen. Waarom doen ze dat nu dan niet?

Antwoord: omdat ze zelf weten dat het geen probleem is van een te groot aanbod, maar van een totaal wegvallende vraag. Zelfs al zouden ze nog een kwart van hun schepen overhouden, dan nog zouden ze hun prijzen niet de lucht in krijgen, want er is simpelweg niemand die nog ruwe materialen bestelt.

En hoe zou dat nu toch kunnen komen? Omdat er méér vraag is naar afgewerkte goederen bij consumenten, zoals de officiële instanties ons zouden willen doen geloven? Of omdat die economische klasse waar historisch gesproken altijd het grofste geld mee te verdienen valt – de middenklasse – simpelweg niet meer meekan, en zijn uitgaven dus beperkt? Ik denk dat het antwoord evident is.

Vergelijk dit met de SPX hierboven, de index van de 500 grootste beursgenoteerde bedrijven. Ziet u de groei naar 2008 toe, en dan die val? Spectaculair he? Wel, dit is slechts een zoom-view, van 2006 tot 2010. Zoom ik even uit naar vandaag, dan ziet u het contrast met de BDI metéén:

Sinds de crash van 2008 is die SPX maar liefst 200 % gestegen, tot meer dan dubbel zo hoog als in 2008! Snapt u nu waarom ik tegen de zomer uit aandelen ga? Je moet werkelijk geschift zijn om te denken dat dit houdbaar is. Het systeem móét en zal resetten, en al die

MARKET INSIDER with PATTI DOMM

False Rumor of Explosion at White House Causes Stocks to Briefly Plunge; AP Confirms Its Twitter Feed Was Hacked

Patti Domm | @pattidomm
Tuesday, 23 Apr 2013 | 8:01 PM ET
CNBC

Predictive programming: op geregelde tijdstippen wordt getest hoe de publieke reactie zou zijn op bepaalde gebeurtenissen. Men verspreidt een gerucht, spreekt het dan snel tegen, en meet in de tussentijd de respons volgens verschillende indicatoren. Geëxtrapoleerd naar de angst die men nodig heeft, kan men vervolgens met de juiste intensiteit paniek zaaien. Bericht van twee jaar geleden.

U.S.

Explosion Prompts Brief White House Lockdown

BY PAULA MEJIA 3/7/13 AT 4:51 PM

A Secret Service agent tells the press to return to the press room prior to U.S. President Barack Obama and First Lady Michelle Obama's departure from the White House in Washington, for a day trip to Selma, Alabama, March 7, 2013. (AP Photo/Andrew H. Guthrie)

f t in g+

Predictive programming? Een food truck schiet in brand, vlakbij het Witte Huis, hetgeen onmiddellijk tot een volledige "Lock Down" leidt. Of dit nu een opzettelijk event is of niet, is niet van belang. Feit is dat de geesten voorbereid worden op een sfeer van crisis en paniek. Dat merk je ook aan de films die worden uitgezonden. White House Down bijvoorbeeld, zinnespelt hierop.

ISIS dreigt met aanslagen op Witte Huis en Big Ben

Gisteren om 23:41 door Jia, bcj | Bron: NEWSWEEKIANP

Print Corrigeer

Foto: AFP

ISIS: handige vijand. Wat zou u denken van een aanslag op de wagen van Obama, via cyber-attack? Bestuur van de wagen wordt overgenomen, 30 mensen worden platgereden en The Beast rijdt aan volle snelheid in op het Washington Monument? Zou dat geen prachtige televisie zijn? Ik ben benieuwd naar hun creativiteit. Sit back and enjoy.

ongeïnformeerde belegkertjes die net nu geïnteresseerd geraken in de beurs zullen dus toekomen op een feestje met vele soorten lekkere kaas, wat, in uitvergroting, echter een ratteval zal blijken te zijn.

Uw reële economie ligt in duigen, en uw beurzen swingen de pan uit. Komt het geld dan uit productiviteitswinst? Of uit de koker van de centrale banken? Het antwoord is wel duidelijk denk ik: terwijl het aantal leningen stelselmatig terugloopt – probeer als ondernemer nog maar eens geld los te krijgen bij de bank – pompt het systeem steeds maar méér liquiditeiten in de markt.

Voor wie niets kent van monetaire economie is dit onbegrijpelijk. Om u daarin te onderwijzen, start ik vanaf deze editie met een driedelige reeks, die ik het “Het monetair mirakel” gedoopt heb. Na deze reeks zult u hopelijk snappen dat het helemaal géén mirakel is, maar een geraffineerd bedrog, dat voor de gewone leek bijna niet op te merken valt. Mede daardoor snapt hij ook totaal niet waar deze serie van crisissen finaal toe moet dienen.

Maar u bent geen gewone leek: u bent een MacroTrends-abonnee.

Het monetair mirakel – deel I

De vader schraapte de aarde van zijn handen en ging in zijn zakken. Terwijl hij een aantal ogenblikken zijn hand in zijn zak hield, keek hij bewust neer op de jongen. De lucht was zuiver, de jongen leergierig, ogen wijd. Maar hij danste over en weer op zijn ene voet.

“Komaan papa! Mijn vrienden wachten!”

Langzaam haalde de vader zijn hand uit zijn zakken en pauzeerde een moment voor hij een paar munten in de wachtende hand van zijn zoon dropte.

“Ga je het meteen allemaal uitgeven in de winkel op de hoek?”

“Ja,” zei de zoon.

“Geld is niet zo gemakkelijk te krijgen ventje. Het vergt hard werk om geld te verdienen. Jullie kinderen kennen de waarde van geld niet.”

“Ik wil alleen maar een beetje limonade en chips pa, en misschien ook een strip als ik geld genoeg heb.”

“Toen ik jouw leeftijd had kon ik dat allemaal kopen voor een paar centen” zei de vader.

Het Monetair Mysterie

Mijn eerste thriller? Ik ben er vrij zeker van: als het over het monetair systeem gaat, en vooral over wat erachter zit, dan zijn de feiten zijn ALTIJD spannender dan gelijk welke fictie.

Mensen werken om ergens te komen, of beleggen om van hun zuurverdiende centen te kunnen rentenieren. Weten zij veel hoe het monetair systeem werkt. En dat, precies dat, wordt hun ondergang. Ik deel vitale informatie met u, waar ik zelf meer dan tien jaar op heb moeten studeren. Ik hoop dat u dat mettertijd naar waarde zal weten te schatten.

Het jongetje, verwonderd, dacht een moment na: “Waarom kost alles dan nu zoveel papa?”

De vader bukte zich en raapte zijn schop weer op. “Ik weet het niet jongen. Dingen worden altijd maar duurder en duurder. Ik werk harder dan vroeger, maar ik krijg minder voor mijn geld. Ik ben moe.”

Het jongentje haalde zijn schouders op en liep naar zijn vrienden. De vader, diep gestoord door iets waar hij zijn vinger niet kon op leggen, staarde in de verte. De wolken aan de horizon waren donker. Het deed hem pijn de vragen van zijn zoontje niet te kunnen beantwoorden. Met een zucht stak hij de schop weer in de grond.

Het fiatregime

De vader in mijn kleine verhaaltje hierboven hoeft zich niet slecht te voelen. Wat hij niet begrijpt is hoe hij slaaf is van een systeem waar hij zelf dagelijks, door het geld van dat systeem te gebruiken, zijn goedkeuring aan verleent. En net omdat hij het geld van dat systeem gebruikt, moet hij harder werken dan normaal het geval zou zijn, waardoor hij geen tijd heeft voor diepere gedachten dan het afwerken van de taak die voor hem ligt.

Vindt u dit een triest verhaal? Besef dan goed dat 80 % van de bevolking in deze situatie zit. Men wéét dat iets niet klopt, alleen kan men niet zeggen wat. De brave burgers kijken naar televisie (“tell a vision”) en horen mening na mening na mening, waaruit men dan de waarheid probeert te puren. Alleen: er zijn zoveel meningen, en er is geen manier om te achterhalen wat de waarheid is. Althans: dat is wat zij op school hebben geleerd. Een school, waarvan het leerprogramma door de staat is vastgelegd.

Wat ik met MT probeer te doen is daarom uniek in die zin dat het aanbevelen van aandelen niet mijn enige focus is. Daarnaast probeer ik u te informeren op zo’n manier dat u zich bewust kan worden van het zeer complexe financiële systeem om u heen, en vooral: u bewust te maken van het feit dat u, met uw have en goed, met uw dromen en ideeën, met uw werklust en uw gezondheid volledig en integraal onderpand bent van het fiatgeld waarmee u anderen betaalt.

U leest het goed. U en ik, dit blad, uw scheerapparaat in de badkamer, het geld op uw bankrekening, alles wat u rondom u ziet is onderpand voor het geld waarmee u anderen betaalt. Uw dromen, uw kinderen, uw lastige buurman, uw fysieke gezondheid, uw plannen voor de toekomst, uw verwachtingen: dat alles is onderpand van de euro’s die in uw broekzak zitten. Kortom: u bent een fiscale en monetaire slaaf.

U kan verkiezen dat niet te geloven, omdat het een waarheid is die te onaangenaam is om te moeten weten, maar van één ding ben ik zeker: na deze reeks, die eindigt in mei, zult u niet langer kunnen ontkennen dat dat een feit is. Ik verwittig u evenwel: de zomer zal er voor het eerst anders uitzien. Eens u op dat niveau bewust bent geworden, is er geen weg terug. Dat boezemt angst in, dat weet ik, maar wees moedig: de waarheid zal u bevrijden.

Toen ik tien jaar was, had ik genoeg gespaard om mijn eigen BMX te kunnen kopen, die u hierboven ziet. Dat kostte toen 7000 frank. Toen ik vertelde aan mijn oma dat ik hem eindelijk gekocht had zei ze: “Amai, dat is veel geld. Mijn fiets kocht ik voor 250 frank.” Dat is mijn vroegste herinnering inzake mijn interesse voor het monetaire. Nu, meer dan twintig jaar later, begin ik het te begrijpen.

Slide uit de presentatie die ik op 23 maart aanstaande bij LVSV Hasselt ga geven. Die zal grotendeels gebaseerd zijn op wat ik voor u heb uitgeschreven. De video komt online, en zal ik u van zodra die klaar is per e-mailupdate bezorgen.

Fiatgeld is geld dat berust op uw geloof in de legitimiteit van de staat. De eigenaars van de staat rekenen op uw angst ervoor, om die zo in stand te houden. En dit terwijl ze een onschuldig gezicht op zetten. Maar de ogen liegen nooit. Deze afbeelding (dat een kunstwerk is, voor alle duidelijkheid) geeft goed het gevoel weer dat ik, over de jaren heen, ontwikkeld heb als het over fiatgeld gaat: een diep diep wantrouwen in onze centrale bankiers.

Drie soorten geld

We gaan beginnen bij het begin: fundamenteel snappen, doorhebben, begrijpen wat geld is. Dat lijkt een eenvoudige taak – dollars, euro's, bitcoin? – maar dat is het niet. Kan tabak geld zijn? Kan u met een schuldbekentenis iemand betalen? Wat is een bankbiljet van 500 euro nog waard indien u met een hele aktentas vol dergelijke biljetten op een onbewoond eiland zou crashen? Zou u dan nog rijk zijn?

Geld is één van de minst bestudeerde sociale instituties die er zijn. Het is het economisch geheugen van de markt, het sociaal kompas van de samenleving en dé vredebrenger bij uitstek. Het parlement en de politiek: daar staan we bij stil, maar die zijn volstrekt onbelangrijk. Het mirakel van de prijzen, en hoe die gezet worden, dàar wil men uw aandacht van weg houden.

Laat me dus beginnen met een ferme brok Oostenrijkse economische theorie, zij het uitgelegd aan leken. Ik onderschat u niet, beste lezer, maar monetaire theorie is écht wel het moeilijkste onderwerp in de economische wetenschap: Friedman heeft er zich het hoofd al over gebroken, Keynes en Hayek en Mises. En u nu dus ook, samen met mij, eeuwige student in deze materie.

Ik begin alvast met een claim die Ludwig von Mises gemaakt heeft, en die ik bijtreed: er bestaan fundamenteel maar drie soorten geld. Hij spreekt in zijn meesterwerk uit 1912 van “commodity money”, “fiduciary media” en “fiat money”. Ik spreek respectievelijk van “ruilgeld”, “borggeld” en “dwanggeld”, wat neologismen van eigen bodem zijn – ik spreek graag Nederlands.

Ruilgeld, dat is alles wat na het ontvangen ervan onmiddellijke gebruikswaarde heeft. Suiker, zout, peper, vee, zelfs kralen, zilver en goud. Je zou het ook grondstoffengeld kunnen noemen, maar dat bekt niet zo goed.

De tweede soort is borggeld. Dat is elk ruilmiddel dat gebaseerd is op een belofte ander geld terug te betalen. Een IOU, een bankbiljet, een schuldbekentenis. Ik had het dus ook beloftegeld kunnen noemen, maar dat bekt evenmin.

De derde soort is dwanggeld. Dat is elk ruilmiddel dat in een bepaalde jurisdictie verplicht wordt gebruikt om belastingen te betalen. Dollars, euro's, ponden, elke geldvorm waar fiscale slaven elkaar mee betalen.

3. Wat is geld? - geschiedenis

1) Ruilhandel

- Verschillende problemen:
 - Hoe bewaar je overvloedige bessen?
 - Hoe herken je de kwaliteit van een vis?
 - Hoe ben je zeker dat je je leer kwijt geraakt?
 - Hoe betaal je één bes?
- Kenmerken van een goed ruilmiddel:
 - Houdbaar
 - Deelbaar
 - Herkenbaar
 - Zeldzaam

Ruilgeld is alle geld dat bij ontvangst ervan meteen een praktisch nut kan dienen, of, preciezer geformuleerd: waarvan de waarde hoofdzakelijk gebruikswaarde is, en niet ruilwaarde op zich. Zo is een bankbiljet in het geval van hyperinflatie niet langer borggeld (zie verder), waardoor het bijna al zijn ruilwaarde verliest, en enkel nog gebruikswaarde heeft. En ra ra ra, wat zou je nu toch kunnen doen met van die kleine bedrukte papiertjes?

← Links, op een rijtje: Ludwig von Mises, Murray Rothbard, Friedrich von Hayek, Eugen von Böhm-Bawerk, Karl Menger en Henry Hazlitt. Die laatste is een goeie manier om met Austrian Economics te beginnen. Hij was geen professor, maar een briljant journalist. Zijn “Economics in One Lesson” is onovertroffen.

Lees Ludwig von Mises. Het zal uw economisch begrip veranderen. The Theory of Money and Credit, uit 1912, vind ik zijn meest briljante werk. Ik baseer mijn driedelige reeks hoofdzakelijk daarop, maar bied toch ook enkele innovaties aan. Al zeg ik het zelf.

Ruilgeld

De eerste soort geld is het simpelst te begrijpen. Mocht u met een vliegtuig crashen op een onbewoond eiland – een beetje volgens het scenario van de serie “Lost” – dan is het vrij plausibel dat na het verzorgen van de gewonden een eerste, primitieve ruilhandel ontstaat van dingen die uit het vliegtuigwrak komen en die, gezien een aantal mensen gestorven zullen zijn, aan niemand meer toebehoren.

Vrij snel echter zal water en voeding moeten gevonden worden, en zal iedereen daarnaar op zoek gaan op zijn manier. De één zal vissen proberen te vangen in een kleine inham, de ander zal bessen gaan plukken en nog een paar anderen zullen proberen te jagen. Er zullen diensten ontstaan, zoals het bewaken van het vuur, en zelfs primitief ondernemerschap: ik ga jagen en als je me helpt, dan krijg je een stuk.

In ieder geval zal het zo zijn dat, eens de basisbehoeften bevredigd zijn, mensen hun overschotten met elkaar zullen beginnen ruilen. Geld zal daar nog niet echt aan te pas komen, maar al vrij snel wel. Er is namelijk een fundamenteel probleem met ruilhandel, waar enkel de opkomst van geld een oplossing voor is gebleken: het probleem van de dubbele noodwendigheid van behoeften.

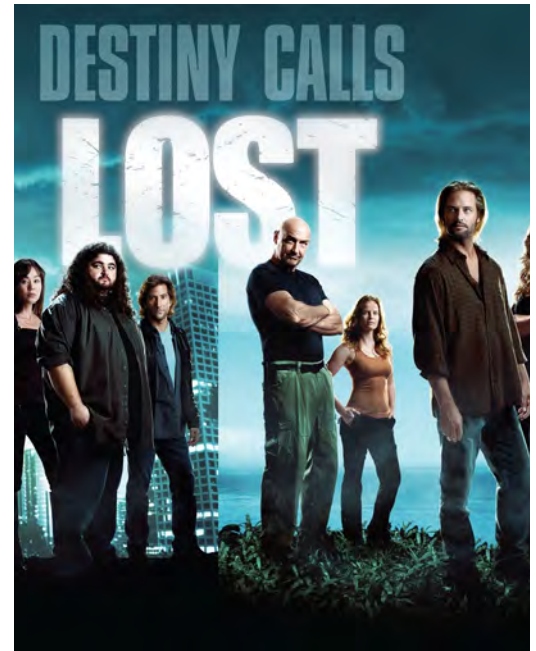
Dit dubbele coïncidentieprobleem, zoals het met een geleerde term wordt aangeduid, kan eenvoudig uitgelegd worden als het probleem dat jij, indien je een overschot van je eigen goed wil ruilen voor een welbepaald ander goed, je niet enkel iemand moet vinden die heeft wat jij wil, maar dat die persoon, op hetzelfde moment en op dezelfde plaats ook nog eens moet willen wat jij hebt.

Een voorbeeld. Stel dat ik heel wat bessen opgespaard heb, en ik wil een vissersnet kopen, dan moet ik niet enkel iemand vinden die zijn vissersnet wil verkopen (coïncidentie 1) maar bovendien ook iemand én die zijn vissersnet wil verkopen én bessen wil (coïncidentie 2). Wil hij dat niet, en bijvoorbeeld enkel noten, dan mag ik jammeren en klagen wat ik wil, maar dan is er “no deal”.

Wat ik dus moet doen, in dat geval, is op zoek gaan naar iemand die noten wil verkopen (coïncidentie 3) en daarvoor nota bene nog bessen wil (coïncidentie 4). Maar misschien wil die persoon wel boter (coïncidentie 5) waardoor ik nog eerst op zoek moet gaan naar iemand die boter heeft (coïncidentie 6). Als ik geluk heb dan vind ik zo iemand, en als ik héél veel geluk heb, dan wil hij er inderdaad bessen voor (coïncidentie 7) waardoor ik mijn keten aan transacties kan voltooien.

Maar evengoed wil hij er bananen voor (coïncidentie 8) en mag ik ook nog eens op zoek naar iemand die bessen voor bananen wil. (coïncidentie 9, 10 ...). Enzovoort, enzoverder. Op die manier zou u, indien geld niet spontaan als communicatiemiddel uit de markt was ontstaan, die gehele gemeenschap mogen aflopen op zoek naar

De serie Lost, van een aantal jaar terug, ging over een vliegtuig dat om onbekende reden op een eiland was gecrasht. Het fiatgeld dat in de zakken van de overlevenden zat was op slag niets meer waard – enkel ruilgeld, vooral voeding in het begin, had nog waarde. Zo zie je maar: zonder staat zou de euro al helemaal niets meer kopen.

Ik word een beetje kregelig van al die linkse verhalen, als zou geld de wortel van alle kwaad zijn. Net andersom: een samenleving die geld respecteert is een vrije en vreedvolle samenleving. Vandaar dat Lenin zelf zei dat het geld moest kapot gemaakt worden: enkel zo kon men miljoenen mensen onder de knoet krijgen, martelen en doden.

iemand die een schakel in uw specifieke keten kan zijn. Dit, voorts, terwijl u niet eens zeker bent dat iedereen blijft willen wat hij wil!

Bestaat die keten namelijk uit vele schakels, dan is het goed mogelijk dat tegen de tijd dat u heeft wat de eigenaar van dat vissersnet wil, hij dat zélf níét meer wil! Voorkeuren van mensen veranderen constant, en hoe meer tijd erover gaat, hoe waarschijnlijker dat dat effectief ook het geval zal zijn.

Geld lost dat probleem in één ruk op. Je hoeft niet die hele keten te doorlopen: die zit vervat in de hele historie van dat geld zelf. Door miljoenen en miljoenen transacties draagt het in zich een enorme kennis over wat mensen in het verleden als ruilmiddel hebben gewild. Al de individuele voorkeuren, van iedereen, zitten al vervat in de prijs van geld. Of zoals een Oostenrijks econoom het zegt: "Money is the memory of the market".

Ik weet niet of u beseft wat voor een onbeschrijflijk groot wonder ik in vorige alinea eigenlijk aanraak. Ik sta hier langer bij stil, omdat het prijssysteem, waar geld essentieel in is, met recht en rede het Achtste Wereldwonder mag genoemd worden: zonder dat iemand daar centraal toe besliste zijn sommige dingen geld geworden, en zonder dat iemand er erg in heeft coördineert de ruilvoet van geld de waardenschalen van alle individuen in een economie met elkaar.

Want hier komen we bij iets essentieels, dat mainstream-economen maar niet schijnen te snappen, en dat is dat waarde volstrekt, voor de volle 100 % subjectief is. Ze zeggen wel dat ze dat snappen, maar geloof me vrij: ze snappen er de ballen van. Dat kan ik met zekerheid zeggen, want het feit alleen al dat ze steeds proberen uit te munten in het geven van "beleidsadvies" is het beste bewijs dat ze inderdaad niet weten wat de essentie van economie eigenlijk is.

Wat het precies is dat ze niet snappen is nochtans eenvoudig uit te leggen: het feit dat je waarde niet kardinaal kunt meten. Je kunt een Porsche zien passeren in de straat en denken: "Die kost ongeveer 100.000 EUR", maar dat zegt niets over de waarde van die Porsche. Dat wordt pijnlijk duidelijk wanneer je de kans zou krijgen om die te kopen voor 20.000 EUR. Dan pas beginnen de raderen te werken, en is die initiële prijs blijkbaar toch niet zo'n zekerheid.

Dat komt omdat wij objecten in de buitenwereld rangschikken op een ORDINALE schaal: ik eet liever chocolade-ijs dan vanille. Hoeveel liever? Onmogelijk te beantwoorden. Ik kan bereid zijn meer te betalen, maar dat zegt enkel iets over de waarde die ik hecht aan een stuk van mijn geldvoorraad, en ook die voorraad rangschik ik ORDINAAL: mijn eerste euro is mij meer waard dan mijn miljoenste. Het is dit perspectief, van ORDINALE waarderingen, die de Austrian School of Economics zo apart maakt. Wij lullen niet over het objectief beste beleid. Wij zeggen dat er geen objectief beste beleid is, omdat de interpretatie van "beste" subjectief is, en dus principieel onmeetbaar. Of kunt u zeggen hoeveel keer u liever houdt van die porsche dan een kindje van roomijs?

Welaan dan: er bestaat géén maateenheid voor economische waarde, zoals er centimeters bestaan om lengte mee uit te drukken. Er bestaat geen "util" die ons objectief kan vertellen hoeveel iets waard is. Dat zit in de hoofden, en het is in de coördinatie van wat die hoofden willen

"Francisco's Money Speech"

AYN RAND | 2002.08.30

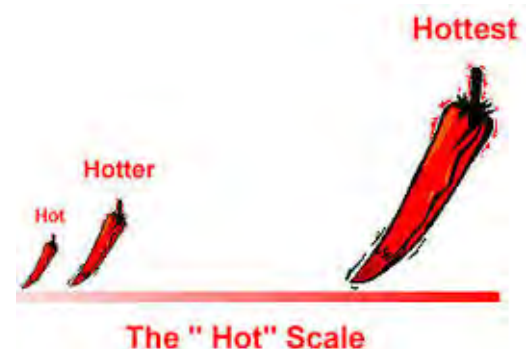
The following is an excerpt from *Atlas Shrugged*, © Copyright, 1957, by Ayn Rand. It is reprinted in *Capitalism Magazine* by permission of the Estate of Ayn Rand. May not be reproduced elsewhere without the permission of her Estate.

"So you think that money is the root of all evil?" said Francisco d'Anconia. "Have you ever asked what is the root of money? Money is a tool of exchange, which can't exist unless there are goods produced and men able to produce them. Money is the material shape of the principle that men who wish to deal with one another must deal by trade and give value for value. Money is not the tool of the moochers, who claim your product by tears, or of the looters, who take it from you by force. Money is made possible only by the men who produce. Is this what you consider evil?"

Google eens "Francisco's Money Speech" en dan komt u op deze website terecht. Het is wat mij betreft de mooiste tekst die ooit over geld geschreven is. Van de hand van Ayn Rand natuurlijk. Of wat dacht u?

Economie gaat over alles, net als metafysica. Vandaar dat ze nauw verwant zijn. De groeipatronen in een broccoli verlopen volgens een fibonacci-schaal, net zoals de waardewisselingen op de beurs. De krachten die zich aandienen zo rangschikken dat je eigen groei bevordert wordt, dat is mijn definitie van winst.

Voorbeeld van een ordinale schaal, die in principe eigenlijk wel nog te kardinaliseren is: je zou kunnen uitzoeken welk element dat het gevoel van heetheid veroorzaakt, en dan meten in elke peper hoeveel dat element voorkomt. Met economische waarderingen kan je dat niet, omdat de spreekwoordelijke pepers zélf ook onderhevig zijn aan kwalitatieve veranderingen: geen enkel object kan op dezelfde manier gewaardeerd worden.

dat het economisch wonder zich voltrekt: als twee mensen ruilen, dan doen ze dat omdat ze daar BEIDEN voordeel bij hebben.

Het maakt op u voorlopig nog geen indruk, maar dat komt wel. Het idee dat ik iets wil bekomen dat ik meer waard vind dan wat ik heb, gecombineerd met het idee dat die ander het mijne wil bekomen dat hij meer waard vindt dan het zijne, toont de essentie van de *Austrian* visie op economie: gelijk wie beweert dat hij of zij vanuit een soort Olympos-objectiviteit waarde zou kunnen meten, is een charlatan.

Behoren bij deze charlatans: Paul De Grauwe, Paul Krugman, Alan Greenspan, Thomas Piketty, John Maynard Keynes, en last but not least: Mordechai Moses Marx. Zijn economische filosofie, namelijk die van de “arbeidswaarde” van dingen, is de meest representatieve versie van de objectivistische illusie. Bestudeer die illusie, en je zal zien dat alle andere illusies op de zijne gebaseerd zijn.

Fantastic Four

Wil een bepaald gebruiksvoorwerp een monetaire premie verkrijgen (waarde verkrijgen, niet louter als gebruiksvoorwerp, maar ook als ruilmiddel), dan moet het vier kenmerken bezitten. Als het houdbaar is, deelbaar, herkenbaar en ook nog eens zeldzaam, dan zal het “opgeld maken”, dan zal er meer voor betaald worden dan er zou voor betaald worden indien het niet zou bijgehouden worden voor gebruik alleen.

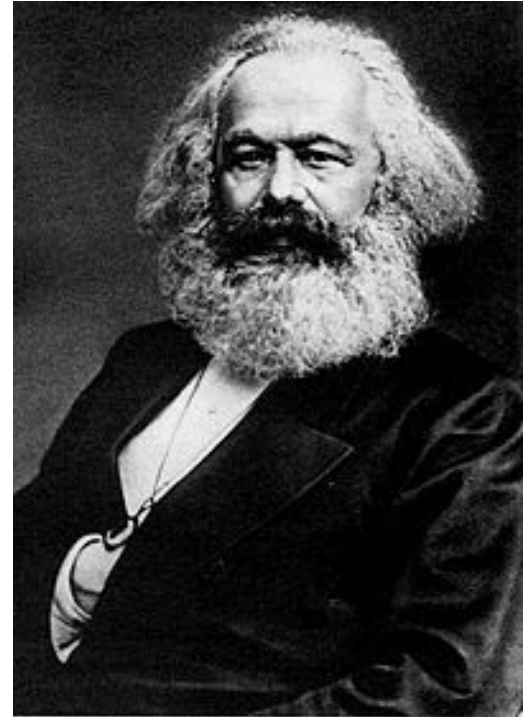
We beginnen met houdbaarheid. Dit is essentieel. Wil iets geld zijn, dan moet het consumptie kunnen uitstellen naar de toekomst. Dat is namelijk één van de vele functies van geld: mochten wij allen weten welke betalingen wij in de toekomst aan wie zouden moeten gebeuren, dan was er geen nood aan geld. Dan zouden wij onze inkomsten en uitgaven perfect op elkaar kunnen afstemmen, en zou zo’n *intermediair* ruilmiddel geen functie hebben.

Maar die omnisciëntie hebben we niet. We weten niet wat er op ons afkomt. Liquiditeit wordt net aangehouden omdat men onzekerheid voelt over de toekomst. Kijk maar naar de Belgische spaarboekjes: 254 miljard euro staat daarop geparkeerd, uit pure angst voor wat komen moet. Mocht dat geld beginnen stromen, dan zitten we morgen al met hyperinflatie!

Geld heeft, naast zijn functie als betaalmiddel, dus ook een functie als verzekering: het is een call-optie op alles. Zodoende moet het bijgehouden kunnen worden tot op het moment dat het nodig is en is elk ruilmiddel dat slecht bewaart (bijvoorbeeld fruit) minder goed geld dan wat niet vergaat (bijvoorbeeld kralen). Houdbaarheid is niet zomaar een kenmerk van geld: het is het belangrijkste kenmerk.

We gaan verder met deelbaarheid. Ook dit kenmerk wordt teveel onderschat. Mocht u het vissersnet van daarstraks willen kopen met een hut op het strand, dan kunt u dat niet doen met een stuk van die hut. Het is de hele hut, of niks. De finesse waarmee men ruilvoeten kan uitdrukken is dus ook een belangrijk gegeven: hoe fijner, hoe beter.

Deelbaarheid is echter om nog een andere reden belangrijk: het impliceert homogeniteit. U mag een kilo goud versmelten in een beetje meer dan dertig ounces, elk van die ounces zal van gelijke kwaliteit zijn. Mocht u met halve vissen betalen, dan is dat géén

Mordechai Moses Marx.

Wilde bessen. Goed geld? Neen, want slechts beperkt houdbaar.

Kauri-schelpen. Goed geld? Neen, want slechts beperkt deelbaar.

zekerheid: een kop is niet een staart. Homogeniteit is een conditio sine qua non om tot verfijnde betalingen te komen.

Waarom spreek ik dan van deelbaarheid? Omdat ik de link wil blijven houden met het organische van geld: met het feit dat het voortspuit uit de interactie van mensen die gemerkt hebben dat het beter gaat om prijzen uit te drukken met iets dat zichzelf laat onderverdelen in kleinere eenheden. Homogeniteit, op zich, zegt niet zoveel. De dollar is héél homogeen, maar totaal niet organisch.

Lydische Staters. Goed geld? Redelijk, want goed houdbaar, deelbaar en goed herkenbaar.

Het derde kenmerk is herkenbaarheid. Ook dit is een belangrijk kenmerk: eens de prijszetting zo danig verfijnd is geraakt dat meerdere monetaire eenheden nodig zijn om de ruilvoet mee uit te drukken, dan moet ik zeker kunnen zijn van de echtheid van elke monetaire eenheid, van elk stukje geld.

Ik spreek ook hier van herkenbaarheid, en niet van echtheid, omdat sommige dingen wel degelijk echt zijn, maar niet waar. Een leugen is echt – het is een realiteit – maar, gecontrasteerd met de totaliteit van het bestaan – de eeuwigheid dus – is die onwaar. Een illusie is ook echt, voor de tijd dat die duurt. En in hoogste abstractie beschouwd is alle vormen illusies, net omdat ze tijdelijk zijn. De Hindoes noemen dat “Maya”, maar de uitleg daarover zou ons te ver leiden.

Het vierde kenmerk, tenslotte, is het minst belangrijke, en dit in tegenstelling tot wat iedereen denkt. Zeldzaamheid is nodig om de ruilvoeten met andere dingen in beheersbare termen te kunnen uitdrukken, maar is op zich van nul en generlei belang: dingen kunnen zelfs té zeldzaam zijn om als geld te functioneren.

Goud bijvoorbeeld, is nog net niet té zeldzaam, maar in feite is er te weinig van om goed geld te zijn: naarmate de economische productie groeit, komt er zoveel waarde tegenover te staan dat je al met héél onpraktisch kleine hoeveelheden moet gaan werken om je ruil nog te voltrekken.

Je kan dat oplossen door goud in een kluis te laten liggen en er IOU's over uit te schrijven die dan wel in wat kleinere coupures kunnen circuleren, nog steeds refererend naar een hoeveelheid goud, maar vanaf dat moment functioneert dat goud niet meer puur als ruilgeld, maar als referentiemateriaal voor borggeld.

Ik zal hier later nog uitvoerig op ingaan, maar voorlopig is het duidelijk wat de Fantastic Four zijn. Het gaat over de voorwaarden die nodig zijn om van een regulier voorwerp een monetair voorwerp te maken: een voorwerp dat zijn waarde hoofdzakelijk haalt uit het vermogen er véél verschillende soorten andere voorwerpen voor in de plaats te krijgen, eerder dan uit zijn onmiddellijke gebruikswaarde.

Bitcoin. Goed geld? Volgens mij het beste geld ooit, want goed houdbaar (in principe oneindig), deelbaar (in principe oneindig), herkenbaar (komt uit blockchain) en zeldzaam (slechts 21 miljoen van gemaakt).

Ik beloof u dat na afloop van deze reeks u evenveel zal weten als de dame hierboven, die net zoals al haar voorgangers DOET alsof ze er zelf allemaal niet veel van begrijpt, maar perfect weet in welk spel ze meespeelt.

Borggeld

Borggeld is de tweede soort geld, en ontstaat wanneer iemand een monetaire belofte maakt. Dat kan de belofte zijn een bepaalde hoeveelheid ruilgeld terug te bezorgen, maar dit kan ook – en dat is wat het hele onderwerp zo moeilijk maakt – de belofte zijn om een bepaalde hoeveelheid *borggeld* terug te betalen, die dan zelf, in uitgesteld relais, recht geeft op een bepaalde hoeveelheid ruilgeld.

Meta-money dus. Geld dat gecreëerd wordt op basis van ander geld. Ik hoor u denken tot hier:

“Fraude!”

Niet te snel. Bekijken we de productie van borggeld in detail, dan zullen we vinden dat geld wel degelijk kan ontstaan uit vertrouwen. Eerst wordt het gevoeld, dan wordt het in een bepaalde geijkte formulering aan papier toevertrouwd, en dan wordt dat papier, dat niet louter een papier meer is, maar een symbool van vertrouwen, met elkaar verhandeld.

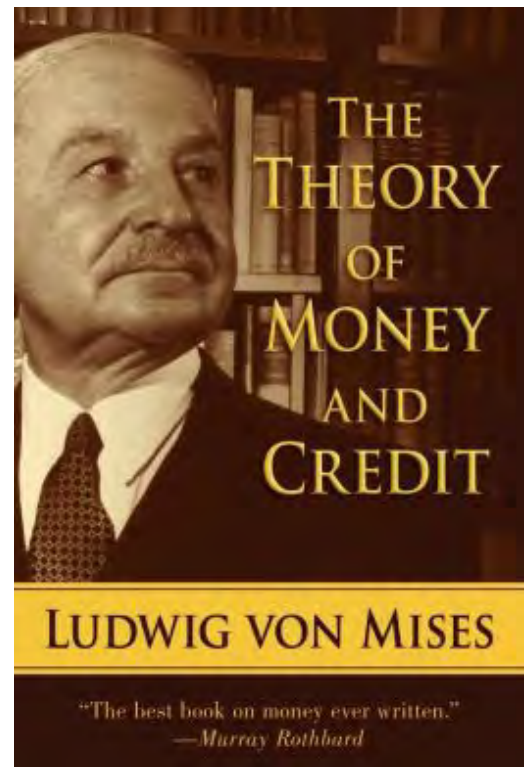
Dit is het ware monetaire mirakel: dat vertrouwen kan omgezet worden in geld. En wel door iedereen. Dat is de kracht die wij als individuen hebben, en dat is het geheim dat voor ons verborgen wordt gehouden: dat wij het dwanggeld van de centrale bankiers helemaal niet nodig hebben, maar zelf borggeld kunnen creëren, en dit simpelweg door onze beloftes te houden.

Mocht morgen namelijk het monetair systeem instorten, dan zou het meest schaarse economische goed namelijk dat vertrouwen zijn. Men kan kiezen voor een eenzame strategie: zich tot de tanden bewapenen en voeding opslaan voor meer dan een jaar. Maar indien uw sociaal krediet nul is, dan kan u het zéker schudden: men zal u zien als een egoïst, en u beginnen belagen omwille van uw bezittingen.

Noch wapens, noch voeding, noch mooie woorden zullen u kunnen redden indien u niet kan rekenen op een gemeenschap van mensen waarmee u dezelfde waarden deelt. Zelfs het sterkste individu kan zo’n situaties niet alleen aan, en niet enkel omdat niemand 24/24 wakker kan blijven. Wil men na de crisisperiode waarin alleen nog ruilgeld vertrouwd wordt terug deelnemen aan de samenleving dan is wat je “in de oorlog” gedaan hebt héél belangrijk.

De romantiek van de eenzaamheid die zich heldhaftig staande houdt temidden een samenleving die in chaos verkeert is dus vals. Pure crisismomenten, met bloed in de straten, en chaos en honger duren meestal maar een half jaar tot een jaar. Al gauw komt er een nieuwe sociale orde, en dan wordt op basis van dat ruilgeld opnieuw borggeld gewonnen.

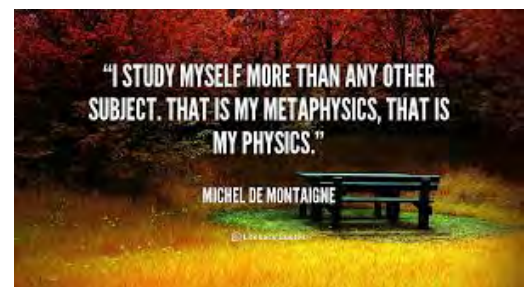
Dat gaat als volgt in zijn werk: als ik u 100 euro leen, dan gaat u voor mij een schuldbekentenis (ik zal verder de term IOU gebruiken want dat is korter) schrijven met daarop: “Ik moet Brecht Arnaert 100 euro tegen 1 januari 2016 + 3 euro vergoeding voor het gebruik van zijn

Geloof me vrij: er is niemand die zich meer verzet heeft tegen het idee dat schuldbeloftes geld konden zijn dan dan ik, maar toch klopt het. Waarde is 100 % subjectief. Als mensen een belofte op de terugbetaling van geld zélf als betaling accepteren, dan is die schuldbelofte zélf ook geld geworden. Dit meta-feit is moeilijk te snappen, maar toch is het zo.

Meta-denken. We hebben er allemaal moeite mee. En toch is het vitaal om te snappen wat borggeld eigenlijk is. Ziehier een schip dat andere schepen vervoert.

Meta-fysica is zodoende de studie van wat achter de fysica ligt, achter de fysieke objecten die wij waarnemen. Het antwoord is simpel: energie natuurlijk. HOE die energie ons echter beïnvloedt, dat is het voorwerp van metafysische studie.

geld.” Die IOU is een asset op mijn activa-zijde, en een liability op uw passiva-zijde: bij mij is het WAT ik gekocht heb, en bij u is het HOE u wat u gekocht hebt, gefinancierd hebt.

De relatie tussen activa en passiva is dus de relatie tussen WAT iemand bezit en HOE men dat bezit gefinancierd heeft. Het liefst staat op de passiva-zijde een grote post eigen vermogen, maar dat hoeft dus niet zo te zijn: u kan uw huis (activa) gefinancierd hebben met een betalingsverplichting (passiva), en zo, nog voor u daar zelf het geld voor hebt, toch van een bepaalde bezitting genieten.

Luca Pacioli noemde deze techniek van dubbel boekhouding ooit “de meest wonderlijke uitvinding van de mens”, omdat je op deze manier tegelijk de actuele toestand van al je bezittingen kan overschouwen (activa) en je ook de historische toestand van je financiering voor die bezittingen kan bekijken. Wat er ook van zij: ook voor het monetaire is het denken in deze termen heel belangrijk, omdat een IOU, voor geld dat jij zélf aan iemand hebt uitgeleend, een echte asset is.

Ik moet dit eerst heel hard benadrukken voor ik kan overgaan tot de uitleg over wat borggeld is. Een schuldbekentenis, die bij u op uw activazijde staat (en bij de persoon aan wie u dat geld geleend heeft dus op zijn passivazijde) is een bezitting die echt is. Zo echt als uw huis, uw hond, uw auto. Mensen zien dat niet altijd zo, omdat zo’n papiertje vrij abstract is, en zeker als het gaat om een zogenaamd “gedematerialiseerd effect”, een schuldbekentenis die u niet meer op papier bijhoudt, maar bijvoorbeeld in een effectenrekening. Maar een IOU, hoe abstract ook, is wel degelijk altijd eigendom van iemand.

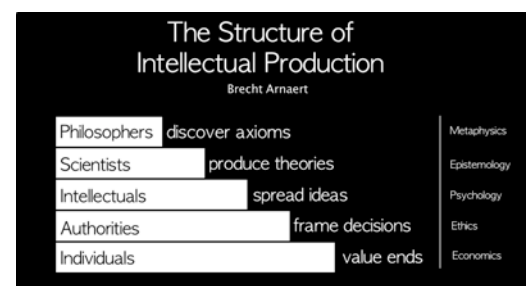
En nu komt het: wat eigendom van iemand is, mag door die iemand verkocht worden. Als ik de IOU die ten belope van 100 EUR à 3 % aan mij is uitgeschreven wens te verkopen, dan mag ik dat. Dan moet de persoon in kwestie zijn afbetaling doen aan de nieuwe eigenaar van die IOU en verder heb ik er dan niks meer mee te maken: ik krijg mijn liquide geld terug (ten belope van het resterend bedrag dat nog op die IOU moet betaald worden) en dat is dat. Net zoals ik een boek uit mijn bib zou kunnen verkopen, net op die manier kan ik ook een IOU uit mijn kluis verkopen. Geen punt.

Wat nu echter interessant daaraan is, is dat het individu dat mijn IOU van mij wil afkopen, dat niet zomaar zal doen. Hij krijgt dan wel een rentend instrument in bezit – hij koopt eigenlijk een investering – maar hij geeft er ook heel wat liquiditeit voor op. Ik moet hem dus overtuigen die schuldbekentenis over te nemen, en de beste manier om dat te doen is om een korting te onderhandelen op de nominale waarde van de IOU. Die korting noemen we de “discount” en zal nog heel belangrijk worden in ons verhaal.

Wat is nu de link met borggeld? Mijn IOU is dan wel doorverkocht aan iemand anders, maar is die daarom geld geworden? Neen. Het is niet omdat iets vrij liquide is dat het daarom meteen geld is. Sommige huizen, zeker in trendy buurten, zijn héél gemakkelijk verkoopbaar, maar we zouden ze bezwaarlijk geld noemen om die reden alleen. Iets wordt pas geld op een bepaald belangrijk tijdstip. En dat tijdstip is wanneer een bepaald ruilmiddel twee of meer keer als betaling wordt geaccepteerd.

Een IOU (I owe you – ik ben u schuldig) is de populaire benaming voor een schuldbekentenis of obligatie. De term lening kunnen we eigenlijk enkel gebruiken voor de handeling waarbij obligaties gekocht worden met liquide geld. Wat verkocht wordt is geen lening, maar liquide geld. Wat gekocht wordt is de obligatie van de ontlenaar.

Uw abstractieniveau verhogen is winst: u zal problemen kunnen begrijpen in meer omvattende termen en als deel van grotere gehele, waardoor u beter zal kunnen anticiperen. Ik bemerk dat abstract denken voor de meeste mensen een moeilijke zaak is. Niet verwonderlijk ook: het educatief systeem houdt u liever dom.

Eén mens alleen is geen gemeenschap, vanaf twee of meer mensen wel.

Toegepast op onze IOU vinden we dan het volgende: hij wordt ten eerste door mij als betaling geaccepteerd voor het uitlenen van mijn geld, maar is op dat moment nog geen geld. Hij is een loutere belofte op papier, die evengoed tot aan de aflossing van die belofte in mijn kluis blijft zitten. Maar ten tweede wordt hij ook door de persoon aan wie ik hem doorverkoop met een discount als betaling aanvaard voor zijn liquiditeit.

Wat betekent dit? Dat dezelfde IOU, hoewel afgewaardeerd sinds het uitschrijven ervan, al twee keer in zijn geschiedenis is ingewisseld voor liquide geld. Zodoende verkrijgt die IOU een waarde die niet louter meer te wijten is aan zijn gebruikswaarde als investering alleen. Op het moment dat die IOU nog eens als betaling gebruikt wordt, voor een tweede keer, verkrijgt die principieel ook een monetaire premie: een waarde die enkel komt uit zijn pure ruilwaarde alleen.

Het is abstract denken, ik weet het, maar de definitie van “een hoop zand” is ook “de opeenstapeling van twee of meer korrels”. Iets wordt pas gemeenschappelijk wanneer meer dan één, of dus tenminste twee, of dus twee of meer mensen dat iets met elkaar delen. En is dat iets een ruilmiddel, dan wordt dat iets geld, *wat dat iets ook is*. Want dit is nog een aspect dat we moeten belichten: radicaal subjectivisme.

Radicaal subjectivisme

Ludwig von Mises was bij mijn weten de enige sociale wetenschapper die in zijn methodologie zijn eigen subjectiviteit radicaal erkende. Hij zei dat de betrachting van de economen van zijn tijd, om de sociale realiteit te vatten met methoden uit de natuurwetenschappen een gevaarlijke vorm van sciëntisme was: “wetenschapper-ig” willen doen zonder een aangepaste methodologische basis.

Daarom ook gaan de eerste honderd pagina's van “Human Action”, zijn meesterwerk uit 1949 volledig over die methode, die hij grondt op het zogenaamde handelingsaxioma: de mens handelt doelgericht, hetgeen impliceert dat hij bepaalde zaken als middelen ziet. WAT die doelen zijn, daar heeft de econoom geen jota aan te zeggen, HOE hij die bereikt, daar gaat het over.

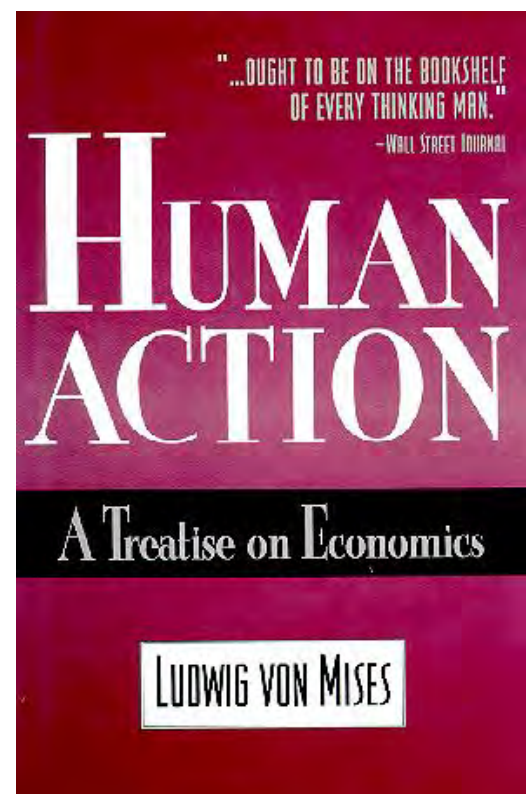
Economie wordt vervolgens een studie van het menselijk handelen, maar Mises voelde zelf dat die definitie te breed was. Daarom voerde hij de term praxeologie in, die voortaan gebruikt zou worden voor die brede kijk, en verklaarde hij economie als de best uitgewerkte tak van de praxeologie – de studie van het menselijk handelen. Daarnaast zouden ook nog de ethiek en de psychologie op praxeologische leest geschoeid kunnen worden.

Wat mij betreft is het praxeologische perspectief – dat van radicaal subjectivisme – de grootste bijdrage aan de sociale wetenschappen sinds Aristoteles, en die woorden neem ik niet licht in de mond. Wat Mises gepresterd heeft valt namelijk buiten alle categoriën van briljantie: hij heeft niet enkel de eerlijkheid gehad om tijdens zijn beschrijving van de sociale werkelijkheid zijn eigen subjectivisme te erkennen, maar ook de moed om dat subjectivisme in één ruk door te trekken als de methodologische voorwaarde voor gelijk welke beschrijving over het sociale.

KUDOS!

Mijn grootvader zei altijd: “Geld maakt niet gelukkig, maar als je er veel hebt, dan kun je tenminste op je gemak ongelukkig zijn.” En gelijk had ie!

Human Action, het meesterwerk van Ludwig von Mises. 881 pagina's, waarvan de eerste honderd pagina's over epistemologie. Begin er niet aan zonder begeleiding.

Simpeler gesteld: hij heeft dus de vlucht vooruit genomen, en van de nood een deugd gemaakt: de wetenschapper die over mensen schrijft is zelf een mens, en moet dus ook zijn eigen premissen bekend maken. Dit maakt economie tot wat het moet zijn: géén exacte wetenschap met kardinaal meetbare hoeveelheden, maar een probabilistische filosofie, met ordinaal rangschikbare waarderingen.

Elke macro-econoom die dus op tv komt en zinnen produceert zoals "studies hebben uitgewezen dat" vertelt dus dikke vette zever. Wat studies uitwijzen is wat premissen aanwijzen. Het zijn de premissen, de uitgangspunten, de vooronderstellingen die maken dat wij sommige data als geldig achten voor het argument dat we wensen te maken en andere data negeren. Wat is het criterium daarvoor? De eigen doelstellingen. Punt.

Hoe een borg geld wordt

Terug naar geld nu. Praxeologie is nog een heel jonge wetenschap (nog geen eeuw oud) maar kan ons wel al helpen om te begrijpen waarom IOU's geld kunnen worden, zelfs al zijn ze op het eerste zicht virtueel. Ik heb eerder al uitgelegd dat het concept "virtueel" altijd gebruikt wordt door mensen die niet beseffen dat de realiteit gelaagd is, en op verschillende abstractieniveaus opereert. Facebook was voor velen virtueel, in het begin, maar nu is het een dagdagelijkse realiteit.

De IOU die aan mij is uitgeschreven door mijn ontlener, en door mij als betaling werd geaccepteerd voor het leveren van liquiditeit, is principieel geld geworden op het moment dat een derde die IOU zelf ook als betaling geaccepteerd heeft. Dat dat met een discount is gebeurd is niet erg: de IOU heeft als medium voor de transfer van waarde gefunctioneerd, en dat is dat.

Principieel is dus alles wat als transfermedium van waarde door twee of meer mensen wordt geaccepteerd geld. Maar wat principieel waar is, moet ook gradueel werkelijk worden. Ik kan morgen betalingen voor MacroTrends in broden accepteren, en één andere persoon met broden betalen, maar dat wil nog niet zeggen dat mijn geld *opgeld* maakt, dat het monetaire premie verkrijgt.

Dat gebeurt pas wanneer de liquiditeit verhoogt. En de enige manier om dat te doen is de praktijk waarbij IOU's als betaalmiddel gelden, uit te breiden. Hoe meer mensen elkaar met IOU's gaan betalen, hoe meer die IOU's geld gaan worden. Let wel: dit is géén kip of het ei verhaal: elke IOU, die borggeld is, is in oorsprong uitgeschreven op een hoeveelheid ruilgeld. Dat is de basis waarop alles is gebouwd.

Dat ruilgeld is echter zelf weinig liquide, als je er bij stilstaat. Zilveren of gouden munten, bijvoorbeeld, dragen een vrij grote transportkost in vergelijking met papieren IOU's. Ze wegen meer, nemen meer volume in, en hebben dus ook een grotere bewaarkost dan simpele papiertjes, die je desnoods zelfs in je kleding kunt naaien. IOU's, getrokken op een fonds waar dat goud dus inzigt, is stukken beter geld.

De voorwaarde is echter wel dat het ruilgeld dat aan de basis van het borggeld ligt, wel steeds terug omgezet kan worden in termen van ruilgeld. Dat het topgeld, zoals we dat zouden kunnen noemen, steeds een basis heeft waar naar terug gerekend kan worden. Dat, indien het vertrouwen plots helemaal weg zou vallen, iedereen nog aan zijn respectievelijke ruilgeld zou kunnen geraken.

Uw hoofdredacteur, op 4 juli 2012 in Madrid, met één van de grootste nitwits van de economische wetenschap: Dr. Paul Krugman. De vraag die ik aan hem stelde:

"You seem to focus on the question what macro-economic policy we need to get out of the crisis, but you do not address the more fundamental question what policies have lead us here. If you would do so, I think you would have to conclude that it was Keynesian policies - creating inflation to combat unemployment - who got us in this mess in the first place. Why do you think the measures you propose will have a different effect this time?"

Nerveus antwoord: "All data point in that direction".

My reply: "But surely, Mr. Krugman, you must know that the way in which data is validated as evidence is subject to a certain methodological theory too. I am sure you are familiar with the critique of the Austrian School of Economics, which claims that the cardinal data required for Keynesian equilibrium calculus can only be generated in a free market, in which only ordinal valuations take place, rendering the whole theory of aggregate demand as a tool of government intervention and central planning useless. How do you defend your methodological assumptions about economic reality?"

Verveeld antwoord: "Excuse me. I promised to be home for dinner".

Paul Krugman, Nobelprijswinnaar 2008.

Goud is minder goed geld dan IOU's, om redenen van opslag en transport. Dat wil echter niet zeggen dat het géén rol meer te spelen heeft: het is net op basis hiervan dat borggeld kan gecreëerd worden. En zoals we zullen zien zal ruilgeld, bij de implosie van het dwanggeld, terug enorm in waarde stijgen. ALS het dwangstelsel natuurlijk ophoudt te bestaan.

Het monetaire mirakel

Dat idee, van topgeld en basisgeld, gaan we nu doortrekken naar borggeld zelf, waardoor we op dat meta-niveau belanden dat voor de meeste mensen zo moeilijk te begrijpen is. Op dezelfde manier als u kan begrijpen dat ruilgeld (vb. goud) de basis moet zijn voor borggeld (vb. IOU aan Brecht), op dezelfde manier bent u in staat te begrijpen dat borggeld (vb. IOU aan Brecht) de basis kan zijn voor nieuw borggeld (vb. IOU van Brecht).

Het is hier dat het monetair mirakel zich schuilhoudt, en het is hier dat u geweldig goed moet opletten om het te snappen. Het voorbeeld namelijk, waarbij ik mijn IOU verkoop aan een derde tegen een discount, kan ik wijzigen in één belangrijk aspect: ik verkoop mijn IOU niet aan die derde, maar ik *verpand* die louter, ik geef die als onderpand voor een lening die ik ZELF bij die derde aanga.

Dit klinkt misschien raar, maar we hebben eerder al gezien dat een IOU een asset op de boeken is van degene die hem ontvangt. Een stuk activa, een stuk eigendom dat mag verkocht worden. Welaan dan: in plaats van dat stuk eigendom te verkopen, gaan we dat stuk eigendom gebruiken als onderpand voor een lening. Dat doen we immers vaak: we nemen een lening *op ons huis*, met ons huis als onderpand.

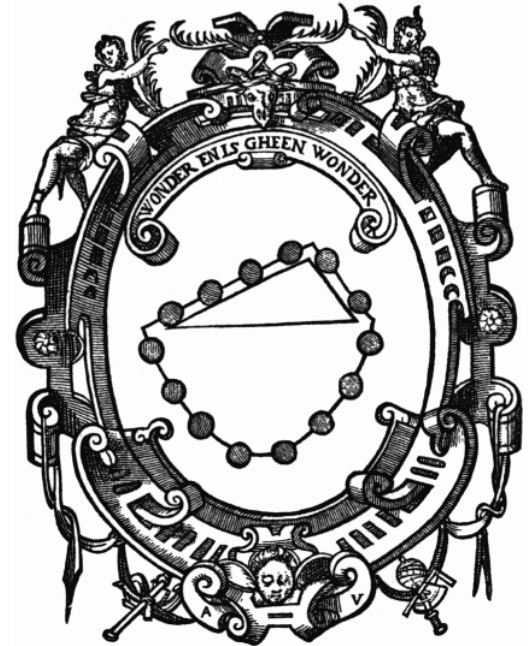
Welnu, gesteld dat de koper van mijn IOU van daarstraks een discount van 10 % toepast op de hoofdsom, als betaling voor zijn bereidheid mij terug van liquiditeit te voorzien, zal hij die discount ook toepassen bij het aanvaarden van mijn IOU als onderpand. Gesteld dat ik de IOU meteen zou verpanden nadat de ontlenaar hem aan mij uitschreef, zou ik op die manier meteen 90 euro liquide geld terug hebben.

10 % discount op een goed rentend instrument kan u veel vinden, maar dat is een graduele zaak. Principieel is er niets mis met het verkopen van IOU's die aan uzelf zijn uitgeschreven, en de prijs die u ervoor kan krijgen is de prijs die u ervoor kan onderhandelen. Het monetaire mirakel voltrekt zich evenwel in die zin dat eenzelfde IOU, die eerst door u als betaling werd geaccepteerd voor het leveren van liquiditeit, en nu door een ander als onderpand voor een lening ... nieuw borggeld heeft gecreëerd.

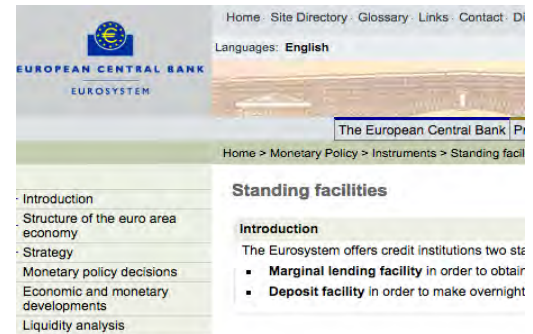
Ha ja! Om de lening te kunnen bekomen heb ik natuurlijk niet enkel mijn eigen IOU in onderpand gegeven, maar er zelf ook één moeten schrijven, niet? Ik heb mijn IOU niet verkocht, enkel gebruikt om zélf een lening te kunnen aangaan. En die lening, die heb ik enkel maar verkregen door zélf een IOU uit te schrijven, door zélf te beloven dat ik het geleende bedrag ging terugbetalen.

Nog los van de hypotheek op mijn eigen IOU, die gelicht zou worden indien ik mijn woord niet hou, is het een onbetwistbaar feit dat met het accepteren van mijn eigen verse IOU, door die derde persoon, een uiting van vertrouwen gebeurd is, of nog: een creatie van geld. Welk geld? Borggeld, en wel borggeld dat gebouwd is op een andere borg, die groter is.

Ziedaar het monetair mirakel: geld kan wel degelijk uit geld worden gecreëerd. Ziedaar de aantrekkelijkheid voor de producenten van dwanggeld: verberg dat mirakel, en je hebt iedereen in je macht. Volgende maand meer.

“Wonder en is gheen wonder”, de leuze van Simon Stevin. Dat is juist: een mirakel is slechts een mirakel voor wie de causaliteit erachter niet snapt. Het enige wat écht een mirakel is, is het bestaan van het bestaan zelf. Al de rest, wat als mirakel wordt verkocht, is quatch.

Ook de ECB past een discount toe op IOU's die bij haar worden gedeponeerd als onderpand. Dit is echter een totale perversie van hoe een vrij monetair systeem zou moeten werken, aangezien diezelfde ECB ook de reserveratio bepaalt, waardoor banken zich steeds in een Bed van Procrustes bevinden: teveel liquiditeit is een straf, te weinig ook. Later meer hierover.

JP Morgan; agent van de Rothschilds in de VS. Later leg ik u uit waar alle lijntjes naartoe lijnen. Of zoals de Amerikanen zeggen: “Follow the trace of the money”.

Het Kwartet

Fiatcash: “Jongens, we stellen de deflatie nog even uit!”

Na deel I van mijn driedelige reeks “Het monetair mirakel” begint u een begrip te hebben van de manier waarop borggeld ontstaat, zonder dat daarom eigendomsrechten worden geschonden. Ruilgeld, dat bij de ene zat, is uitgeleend aan de andere, en waarvoor de IOU die daarvoor in de plaats is uitgeschreven, zélf weer als onderpand voor het ontlenen van ander ruilgeld kan gebruikt worden. Ruilgeld, dat de productie van borggeld op die manier onder controle houdt: is er teveel borggeld in omloop, dan zal het, in termen van ruilgeld, snel minder waard worden.

Die controle bestaat in het geval van dwanggeld niet meer: de basis voor het borggeld is géén ruilgeld meer, noch een reële belofte, maar een kunstig volgehouden geloof in een belangrijke illusie. Zolang die illusie stand houdt, kan de natuurlijke prijs – de marktprijs – van zowel ruilgeld als borggeld niet spelen. Wanneer de realiteit echter doorbreekt – vandaar komt etymologisch het woord crisis, dat is het moment waarop de waarheid zich scheidt van de illusie – dan shiften alle waarderingen met de som van hun uitgestelde krachten.

Dat is wat nu aan het gebeuren is: de deflatoire krachten die ontstaan zijn als gevolg van de inflatoire fraude (het injecteren van dwanggeld in de bestaande hoeveelheid borggeld) zijn zich met zo’n kracht aan het opbouwen dat het systeem die zélf bijna niet meer onder controle heeft. Dat zeggen goldbugs al lang, maar ik voeg daar iets aan toe: gezien wat ik voortaan “het Grotere Metafysische Plan” of “het GMP” zal noemen (zie MT Augustus), zal het systeem die krachten net zolang in bedwang houden tot ze ze nodig heeft.

Het systeem mag zodoende zeker zijn van een geslaagde crash in het najaar, want ze hebben nu al de grootste moeite om de chaos in bedwang te houden zij nodig hebben om nog meer controle en macht te verwerven. In feite is het voor hen een héél komische bedoening, zij het van het cynische soort: ze behoeden het publiek nog even van het kwade, en kunnen zich in de tussentijd – volstrekt hypocriet – opwerpen als de herdershond die de schapen beschermt. Terwijl ze zelf de wolven zijn. Of slangen liever. Snakes in suits.

Het monster dat ze zelf hebben gecreëerd, mag dus nog niet los. Een ware billenkletser! Geef maar interviews over hervormingen, en het belang van stabiliteit: in het najaar gaat het toch loos. Doe lekker geheimzinnig over de toekomst, jij weet wel beter! Mocht u zich ooit afgevraagd hebben, zoals ik, waarom al die wereldleiders op hun internationale toppen altijd zo hard grijnzen – niet glimlachen maar grijnzen – dan heeft u bij deze het antwoord: zij hebben de kennis over wat gebeuren gaat, en dit is toneel.

Mensen willen er niet aan, aan dat denken, en dat snap ik, omdat het niet leuk is te beseffen dat je slechts een acteur bent in hun regie, en niet de regisseur van uw eigen leven. Maar toch is het belangrijk om deze feiten onder ogen te zien. Enkel zo kan u zich beschermen tegen deze psychopathen, enkel zo kan u ook een meer soeverein mens worden. En dat is finaal toch mijn doelstelling met MT: u van goed

Deflatie kun je vergelijken met een ballon waar lucht uit loopt. Echter niet omdat de ballon origineel te zwak is om de lucht erin te houden, maar wel omdat hij overspannen is geraakt door eerdere inflatie. De porieën van het materiaal waaruit de ballon gemaakt is zijn teveel uitgerekt.

De enige optie is lucht bij te blazen, maar niet simpelweg de hoeveelheid lucht die eerst in de ballon kon. Nee, nu moet nog meer lucht erin dan daarvoor, om zo de verzwakking van de ballonwand te compenseren. Wat men eerst geforceerd heeft, moet men nu dus nog meer forceren.

Het verhaal eindigt wanneer men geen energie meer heeft om de ballon nogmaals op te blazen, of wanneer de ballon, bij een laatste grote inflatie, zélf gaat barsten. Zelf een kleine prik is dan genoeg. Dat is de eindfase waarin we nu zitten.

advies voorzien, maar u ook bewust maken.

Dit gezegd zijnde: laat ons eens kijken naar de recente manifestaties van de deflatoire druk, en hoe de potentiële dominosteentjes die de volgende crisis in gang kunnen zetten met zachte hand in hun val gestopt worden, in afwachting van “le moment suprême” waarop ze wel degelijk verondersteld worden te vallen. Want: vrees niet, mijn bovenste beste abonnee! Met 1140 miljard euro is er genoeg geld om deze of gene bank te ondersteunen tot op dat heilloze punt waarop men de chaos zal loslaten.

Een greep uit die steentjes:

Domino 1: In Oostenrijk faalde de “bad bank” Hypo Alpe Adria, dochteronderneming van Heta Asset Resolution AG, dat zijn basis heeft in Karintië, een Oostenrijkse provincie.

Domino 2: De banktegoeden van Heta Asset Resolution AG (verder: Heta Bank) zijn verzekerd door het provinciebestuur van Karintië, onder een depositogarantiestelsel.

Domino 3: Karintië heeft een publiek inkomen (uit belastingen dus) van om en bij de 1,9 miljard euro per jaar. Het gat dat in de balans van Heta Bank ontdekt werd, bedraagt 8,5 miljard.

Domino 4: Karintië kan deze deposito's niet garanderen, en dwingt de rekeninghouders bij Heta-bank tot een bail-in: crediteuren aan de bank worden mede-eigenaars van de bank, tegen hun wil.

Domino 5: Dit verplaatst het probleem naar de zakken van de spaarders bij die bank, maar betekent nog niet dat het opgelost is. De markt, die inziet dat Heta Bank enorm verzwakt is, waardeert haar obligaties als vrijwel nul. Problemen mogen immers verwacht worden van de depositanten, die het hierbij niet zullen laten.

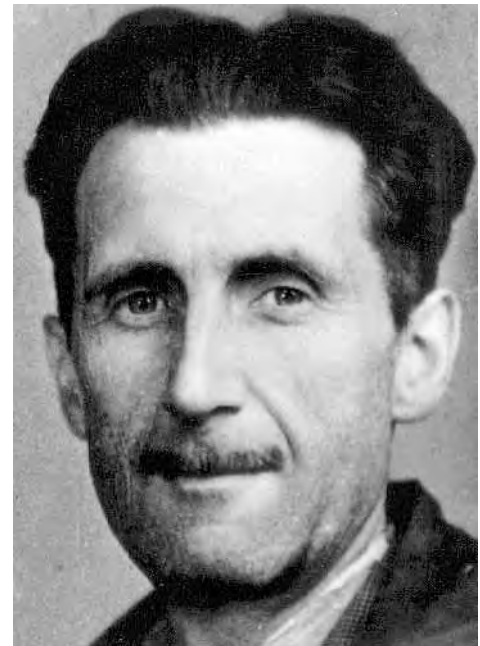
Domino 6: Dit resulteert onmiddellijk in afgeleide verliezen bij andere Oostenrijkse banken. Eén van de verplichtingen van het failliete Heta bestond uit 1,24 miljard aan Pfandbriefbank Oesterreich AG, die de obligaties vermarkt van heel wat provinciale banken.

Domino 7: De kredietwaardigheid van deze bank, die nota bene voor een stuk de overheid financiert die het depositostelsel waarborgt, komt hierdoor ook in de problemen.

Domino 8: Het blijkt dat ook Duitse banken borgpapier van Heta Bank én van kleinere Oostenrijkse banken in portefeuille hadden. Ook op deze investeringen moet dus waarde afgeschreven worden.

Domino 9: Via die Duitse banken is ook “Dexia Kommunalbank Deutschland AG” blootgesteld. Voelt u de bui al hangen? Deze Dexia-poot is eigenaar van 395 miljoen EUR aan Heta-obligaties en meldt “een ongedefinieerde afschrijving van waarde te zullen doen in het eerste kwartaal.”

Domino 10: De ECB staat klaar met 1140 miljard euro om de grote banken, niet de kleine, te redden, met VERS GEDRUKT GELD. De kleine gaan kopje onder. En de spaarders? Die mogen blij zijn als ze – tegen een discount natuurlijk – nog meemogen naar de grote bank.

Het is een vrij populaire wijsheid dat de geschiedenis geschreven worden door de overwinnaars, maar wat slechts weinige mensen beseffen is dat die geschiedenis geschreven wordt nog vòòr die plaatsvindt. Dat is wat George Orwell heel goed doorhad. Maar hij wist dat hij daar niet openlijk over kon spreken. Orwell had immers het leven van Mozart bestudeert. Een tweede toverfluit-scenario zag hij niet zitten. Papageno! Later meer ...

Hypo Group, “bad bank” van Heta Bank. Tjokvol leningen die geen fluit waard zijn. Tja, dat komt ervan als je via central banking de rentevoet zo verlaagt dat zelfs slechte ondernemers leningen krijgen ...

Prijs van een tweejarige Heta-Bond. Beleggers geven de bank zelfs geen twee jaar meer ...

Welke lessen kunnen wij hieruit trekken?

Dat in het geval van afwaarderingen op het onderpand voor het zelf-gecreëerde borggeld de kleine banken en de spaarder finaal de klos zijn, en de grote banken en “het systeem” de winnaar. In een vrije markt zou de basis van dat borggeld immers het gedeponeerde ruilgeld zijn. Maar in deze “markt” zijn dat louter de lege beloftes van de ECB, die begin en einde van elke crisis bepaalt.

Want maak u geen illusies: de originele inflatie, die ertoe geleid heeft dat de bankinstellingen over heel Europa zich te ver gewaagd hebben in het produceren van borggeld, is doelbewust aangericht met als doelstelling aan de ontvangende zijde te staan wanneer de natuurlijke geldcontractie plaatsvindt. Die hou je nog even tegen, door de injectie van fiatgeld (ter vervanging van het geëvaporeerde borggeld) maar finaal laat je die toch doorbreken.

Wat is er met het origineel bijgedrukte geld gebeurd, zult u vragen? Wel, simpel: het is gebruikt voor systeempropaganda (de enorme Europese budgetten, zelfs al betalen we géén Europese belasting) en nu kan dat systeem cashen op die investering: een nog meer gecentraliseerde samenleving. Of hoe je elke economische wet op zijn kop kunt zetten, en toch nog beweren dat je aan de crisis verhelpt.

Het is werkelijk te perfide voor woorden, want men weet perfect waar men mee bezig is. In hun hoofden is er géén chaos. Of, zoals ik als titel voor deze MT gebruikt heb: “Alles verloopt volgens plan”. U gelooft mij misschien nog niet, maar in het najaar zal veel duidelijk worden. Dan worden de kleinere banken kapot gemaakt, en voor spek opgekocht door de grotere. En de spaarder? Die kan de pot op!

Conclusies voor onze liquiditeitspositie

Is het, gegeven het vorige, dan niet extreem gevaarlijk om liquide geld aan te houden? Ja, en nee. Het is gevaarlijk als u klant bent bij een kleine bank, want die zal vermorzeld worden in de deflatoire spiraal die nu gaat volgen. Onderpand zal voor elke bank afwaarderen, maar voor sommigen teveel om nog mee te kunnen.

De grote banken zullen zich kunnen verbergen achter hun verliezen, die reëel zullen zijn, maar niet van die aard dat ze levensbedreigend zijn. Zij zullen de eersten zijn om te schreeuwen – in valse machteloosheid – dat ze “too big too fail” zijn, en nieuw geld moeten krijgen. De huichelarij zal niet te harden zijn. Maar iedereen zal zo angstig zijn dat niemand kritiek durft geven.

Het is Baudrillard ten top: de dingen zullen zo ongeloofelijk goed geacterd worden, dat ze realistisch zullen *lijken* te zijn, maar tegelijk zo vals als een houten been. Hyperrealisme noemt hij dat, en het is het antwoord op hypo-realisme: het onvoldoende erkennen van de “ware” werkelijkheid.

Het is in de komende maanden dat uw abonnement op MT zijn waarde werkelijk zal tonen, niet enkel in het adviseren van wat u moet gaan doen, maar ook in het roer houden in de chaos: zonder straffe filosofie gaat u erin verloren.

Concreet nu: heeft u geld bij een kleinere bank, dan zou ik adviseren dat daar weg te halen, en het bij de grootste banken te plaatsen, die het dichtst bij het systeem zitten. Dat kunt u moreel gesproken weinig koosjer vinden, omdat die kleinere banken wel degelijk eerlijk zijn –

Argenta is voor mij het prototype van een bank zoals die zou moeten zijn: conservatief, en extreem gericht op spaarders. Jammer genoeg zijn het dit soort kleine banken die bij een volgende storm het eerst zullen kapseizen. Niet omdat ze zélf veel risico genomen hebben, maar wel omdat bij deflatie enkel de banken die vriendjes zijn met het systeem, zullen gered worden.

BNP PARIBAS

Dit soort grootbanken, aan de basis gerund door brave kantooreigenaars, maar aan de top door internationale schoften, zullen de winnaars zijn van deze crisis. Nog maar eens. Tot maar één bank meer overblijft: de grote Staatsbank. Communisme zal dat echter niet zijn. Het wordt nog veel erger: we gaan naar een hybride soort corporatisme, waar een kat zijn jongen niet meer in vindt.

Lees Hillaire Beloc. In 1912 al (!!!) voorzag hij wat zou gebeuren. Dat heb je met mannen die cultuur hebben: ze beseffen dat er niets nieuws onder de zon is. Zijn boek, “The Servile State”, is een absoluut meesterwerk.

Argenta bijvoorbeeld, nog steeds eigendom van een familie waar ik veel sympathie voor heb – maar langs de andere kant: tussen wolven moet u zich als een wolf gedragen. Er is niemand gebaat bij uw ondergang, en zeker ik niet, die na de crash samen met u verder wil.

De collectivistische trein zal verder denderen, en mocht u in de illusie verkeren dat u die gaat stoppen door ervoor te gaan liggen, vol principes op die rails, dan heeft u niets begrepen van hoe de Tao werkt: die trein zal gewoon doordenderen, en uw lichaam in stukken rijten. Beter is die te laten doordenderen, tot die wel degelijk gestopt wordt, maar door anderen, die minder inzicht dan u hebben.

Het is een keiharde levensles: u kunt de wereld niet redden. Enkel uzelf. Hoe sneller u dat accepteert, hoe sneller u zult inzien dat uw Zelf een wereld op zich is, en dat in het geval van een destructie van de externe wereld de heropbouw daarvan zal moeten gebeuren vanuit de energie die zich bevindt in uw interne wereld. Dan de middelen hebben, na die crash, én Zelf-kennis, daar is waar het op aankomt.

Voorlopig is er geen acuut gevaar, omdat de tijd nog niet rijp is. Maar nog voor de zomer moet u uw rekeningen verplaatsen naar de meest politieke banken: de grofste, lelijkste, minst ethische banken die u zich kunt indenken. Het zijn die die door het systeem gered zullen worden. En dan, als een luis in hun pels, kunt u uw fondsen eruit terugtrekken op uw eigen moment suprême: het moment waarop u beslist in de nieuwe economie te gaan ondernemen.

Goud: zal China de prijs verlagen?

Een partij die de Westerse samenzweringen héél rustig volgt, is China. Zij hebben hun analyse in de jaren 80 al gemaakt, toen hen duidelijk werd dat het communisme een bedenkensel was van Wall Street, zoals u in de boeken van Anthony Sutton kunt lezen. Het Chinese leiderschap, eerst under cover, maar nu steeds meer openlijk heeft zich bezonnen, en naar aloude Taoïstische traditie – dat land heeft 5000 jaar cultuur!!!!!! – beslist niét haantje de voorste te willen zijn.

Nu rendeert dat gedrag. Op 20 maart aanstaande krijgt China een stem in het goudkapittel. Veel reden om aan te nemen dat de goudprijs hiermee zal stijgen hebben we niet: China heeft geen enkel belang bij een hogere goudprijs. In tegendeel. Hoe langer die laag kan blijven, hoe meer dollars ze kunnen lozen, én hoe verder de VS zich in schuld wentelt.

Terwijl de internationale cabal – waar China volgens mij géén deel van is, al proberen ze daar wel voet aan grond te krijgen – zichzelf dus oppermachtig waant, staat de val van dit systeem dus in de sterren geschreven. De Renaissance komt uit het Oosten, maar niet op de manier waarop de cabal dat zelf ziet: goud zal terug een belangrijke rol in het wereldsysteem innemen, maar dit in een multilaterale constructie, en niet unipolair, zoals nu. De dollar blijft dus heus wel bestaan, maar eerst gaat hij in crisis, en daarna mag hij mee aan tafel bij de bepaling van zijn gewicht in een wereldmunt. Tot die tijd zal goud onderdrukt blijven, qua echte waarde.

Dat betekent dat mijn investering op puts GLD zo stilletjes aan begint te renderen. Het is alleen telkens hetzelfde probleem met mij: ik ben

Onderschat nooit de stupiditeit van mensen in grote groepen: het individu is wijs, de massa is onbewust. Ze komt pas in actie wanneer het niet anders meer kan. Het systeem weet dat, en kan daarom de psychologische cashflow die erin huist, zélf leiden naar het punt waar het die cashflow nodig heeft. In latere edities zal ik daarover meer schrijven.

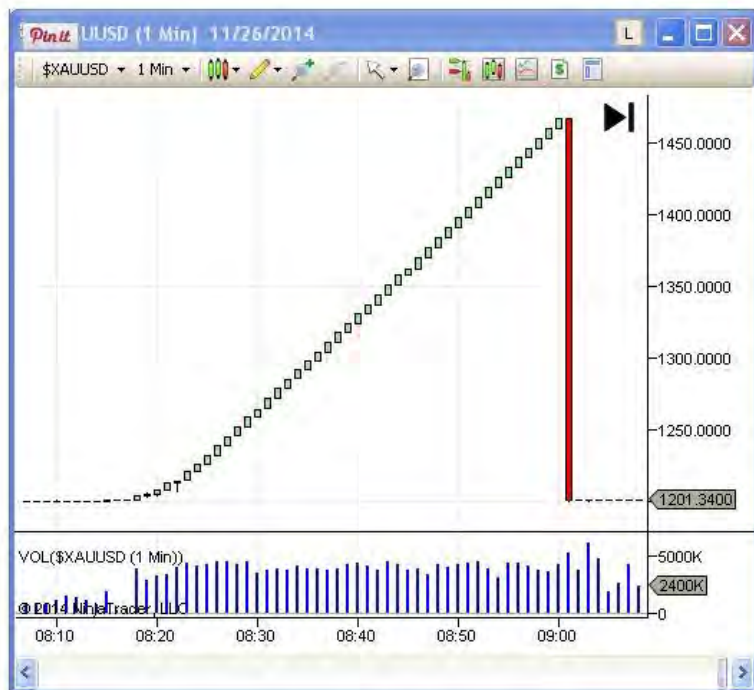
Het Westen zit in een Chinese vingerval, en beseft dat niet eens. Hoe méér men de Chinezen in de dollarval probeert mee te trekken, hoe méér men zichzelf vastzet: essentieel voor die val is dat iedereen uit goud gaat, wat betekent dat er meer dollars moeten geprint worden om goud te shorten. China maakt gebruik van die artificiële verlaging van de prijs om bij te tanken, in afwachting van het onvermijdelijke.

te vroeg! Ik kocht mijn put voor september 2015 al aan in december 2014, en daarna zijn we nog bijna 100 dollar gestegen. Was dat even zweten zeg!!! Had misschien beter mijn verlies toen genomen, en lager ingekocht. Maar ik heb geen zin in nerveus traden, ik haat dat echt. En zie, na de bult van begin dit jaar, komt mijn scenario uit:

Dit is voor mij een belangrijke indicatie dat het systeem niet toelaat dat goud verder stijgt. Ziet u die grote rode candles immers? Terwijl zowel Greenspan als Draghi zeggen dat goud een goeie reserve-asset is, zijn hun eigen tradertjes de boel aan het afkloppen. Ik zou bij deze dan ook een nieuw concept willen lanceren: “een novembertje doen”.

Ik had u namelijk gewaarschuwd, al in MT December, voor deze manipulaties. Op 26 november 2014, vijf dagen voor het totaal onbelangrijke Zwitserse goudreferendum gebeurde immers dit:

Nogmaals: maak u geen illusies. Hier wordt een scenario gevolgd, en in dat scenario moet goud kapot, zo danig dat iedereen naar de dollar vlucht. Ik herhaal: ik ben pas terug koper onder 1000 dollar.

Zilver: kan nog halveren

Puts			
Strike	Last	Change	%Change
70.00	0.06	0.00	0.00%
75.00	0.06	0.00	0.00%
80.00	0.32	0.00	0.00%
85.00	0.36	0.00	0.00%
90.00	0.85	0.00	0.00%
95.00	1.30	-0.11	-7.80%
100.00	2.20	0.00	0.00%

De optietabel voor puts op GLD voor september. Ik kocht de mijne aan à 1,48 dollar. Die zakten op hun slechtste punt naar 0,8 dollar. Nu staan ze terug op 1,30 dollar. Nog een kleine afwaardering in goud, en ze zullen beginnen opbrengen. Misschien tijd om nu zelf ook in te stappen, nadat u uw hoofdactrice de fout hebt zien maken te vroeg te kopen? Go!

Nog steeds snappen veel goldbugs blijkbaar niet dat de prijs van goud gezet wordt in de PAPIEREN markt van futures, en de officiële prijs van goud dus niet de fysieke prijs weergeeft. Ze stellen hun hoop in futiele initiatieven zoals het Zwitsers goudreferendum, waarvan ik al op voorhand heb gezegd dat het een maat voor niks ging zijn. Dit in tegenstelling tot allerlei andere beursblaadjes die zo'n evenement altijd aangrijpen om hun klanten wijs te maken dat “le moment supreme” nu toch wel aangebroken is. Niets van! Om “le” moment supreme te kennen moet je heus wel wat meer studiewerk doen dan dat. Metafysica, om mee te beginnen. Ik hoop dat u mijn inspanningen in deze mettertijd zult waarderen. Ik hoop het eigenlijk niet. Ik ben het vrijwel zeker.

Zilver volgt goud, zo simpel is dat. De zilvermarkt is nog geen honderdste van de goudmarkt, en is bovendien nog veel meer blootgesteld aan papieren manipulaties. In feite was een short op zilver misschien zelfs een beter idee geweest, omdat de swings in dat edelmetaal nog heftiger zijn dan die in goud. Zal ik over nadenken.

Ondertussen: herinnert u zich de tandarts waar ik in MT Februari melding over maakte? Die die van zijn vrouw niet mag traden, maar wel telkens de markt goed kan voorspellen? Hij was het die me zei dat we naar 1080 gaan wat goud betreft, en hij is het die me tijdens ons laatste etentje zegt dat hij het goed mogelijk acht dat zilver nog kan halveren.

Hoe hij daarbij komt? Er is geen fundamentele uitleg voor, enkel een technische. Zilver is door zijn onderste bollinger-band heen gegaan, en dat in een reeds dalend trendkanaal. Dat is extreem negatief, en het kleine heroplevinkje dat we nu zien is praat voor de vaak. Op onderstaande grafiek ziet u het doorbreken van de onderste range van die BB in de blauwe cirkel.

Zilver prikt door zijn Bollingersteun. Heel even maar, maar dat is genoeg. De vorige keer dat dat gebeurd is was eind oktober vorig jaar, waar na die prik zelfs geen tijdelijk heroplevinkje meer volgde, en de prijs meteen twee dollar viel. Gebaseerd op deze nieuwe gegevens vermoedt Dirk (schuilnaam: zijn vrouw, remember?) dat de prijs nu quasi loodrecht naar beneden kan.

Gezien de context zou ik die opinie niet in de wind slaan. Vol ongeduld wacht ik op het failliet van ABX, veroorzaakt door de familie-Bush. Eens dat een feit is, gaan alle remmen los. Zorg dat u tegen dan zeker uit papieren posities aan zilver bent. Of in shortposities natuurlijk. ☺

Het verhaal achter Skull&Bones is een zéér zéér lang verhaal, dat teruggaat tot Koning Bulan, een heerser uit de 8ste eeuw. De meest recente manifestatie van deze oude dodencultus is te vinden in Yale University, alwaar in de crypte alle leden van de familie Bush zijn ingewijd. De Bushes, die in de RvB van ABX zitten.

ABX heeft net aangekondigd dat ze hun belang in een Chileense mijn willen verkopen. De verkoop zou 1,5 miljard moeten opleveren, om zo de schuldenlast van 13 miljard lichter te maken. Maar zou u nog een goeie prijs betalen voor zo'n project, als je weet dat ABX cash nodig heeft? Het is nog maar de vraag of men dat geld ervoor zal krijgen.

Papa Bush. Psychopaat eerste klas. Zit in de RvB van ABX, en zal op het gepaste moment ervoor zorgen dat het bedrijf de handdoek in de ring gooit. Bijvoorbeeld na een opzettelijk mislukte verkoop van één van hun assets? Niets is onmogelijk. Maar dat ABX hun Pascua Lama-debacle nog te boven komt, dat geloof ik nooit.

Bitcoin: trendwissel nu écht gestart?

Vorige maand schreef ik nog dat voor de bevestiging van “scenario 1” (een gestage stijging gedurende 2015) de koers in géén geval onder 210 USD mocht zakken. Dit is in de afgelopen maand dan ook gelukkig niet gebeurd. Meer nog, we zien tekenen van een trendwissel, zowel op korte als op de langere termijn.

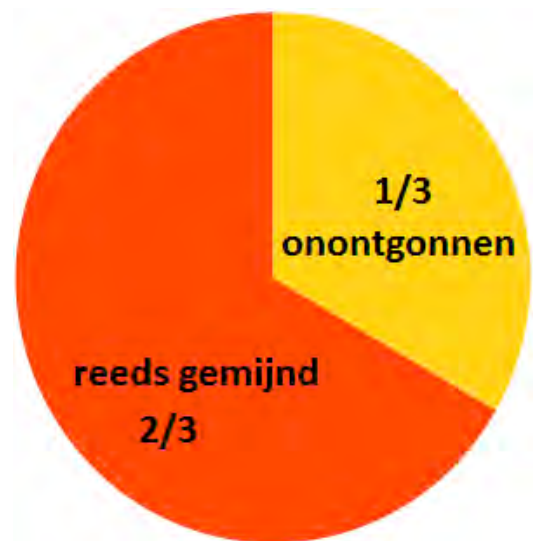

Zoals u op bovenstaande figuur kan zien, bleef de koers de laatste weken van februari boven 230 USD hangen waardoor een nieuw supportniveau werd opgebouwd. De vorige support werd opgebouwd rond 210 USD in de eerste weken van februari. Vervolgens zagen we een opwaartse doorbraak van de rode neerwaartse trendlijn op de korte termijn. De markt reageerde eind maart onmiddellijk op deze doorbraak met een nieuwe stijgende trend die de koers zelfs heel even boven 300 USD bracht (toch een belangrijk psychologisch niveau). De laatste week zakte de koers even terug richting 280 USD maar blijft voorlopig nog boven de groene trendlijn zweven.

Op korte termijn is zeker mogelijk dat de koers de groene trendlijn gaat hertesten wat een koers van ongeveer 245 USD zou betekenen. De support rond de zone 260-265 USD lijkt echter redelijk sterk. Vorige maand tekende ik nog een neutrale (blauwe) supportlijn, deze maand durf ik voor het eerst sinds lang een groene opwaartse trendlijn te tekenen.

Mijn advies voor mensen die hun bitcoinpositie gevoelig willen uitbreiden luidt als volgt: zet wat kooporders in de zone 265-275 USD. De kans lijkt me vrij groot dat er een hertest van de groene trendlijn komt. Heeft u al een voldoende grote positie maar zou u graag een koopje doen, zet dan een order rond 245-250 USD. Als de hertest van de trendlijn in de komende dagen plaatsvindt, dan zal uw order gevuld worden. Komt de hertest pas later, dan heeft u pech gehad.

Zou de koers (tegen mijn verwachting in) toch sterk beginnen stijgen in de komende weken, dan zal het niveau rond 300 USD vermoedelijk wel enkele keren getest worden (hier kan u dan proberen kopen). Hol de koers vooral niet achterna: de bitcoin kent een geschiedenis van sterke stijgingen én pullbacks! Sinds de bubbel in 2013 is de munt enkel maar minder waard geworden, maar onderhuids is haar sterkte wel gevoelig uitgebreid. Nieuwe waardesprongen zijn niet uitgesloten!!!

Op 27 maart zal de 14 miljoenste bitcoin gemijnd worden. Dat betekent dat er dan 2/3 van het totaal aantal bitcoins in omloop zal zijn. 21 miljoen is het maximum, en geen enkele centrale bank zal daar iets aan kunnen veranderen!

De Antwerpenaar Olivier Janssens heeft met 277 van de 440 stemmen een zitje veroverd in het bestuur van de Bitcoin Foundation. Janssens wil dat de ontwikkelaars van de bitcoincode onafhankelijk kunnen werken. Zonder inmenging dus van de Bitcoin Foundation. Hij wil hiervoor een crowdfunding platform oprichten zodat de community direct kan stemmen aan de hand van donaties over welke richting men de ontwikkeling van bitcoin wil doen uitgaan. Als libertair is hij net zoals ik niet erg opgezet een centrale structuur (zoals de Foundation) die de bitcoin richting meer regulering probeert te sturen.

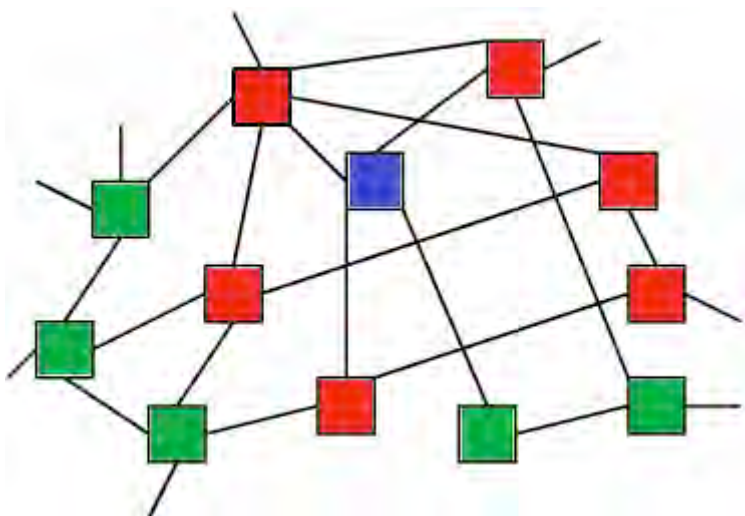
Ook op de langere termijn kunnen we een trendwissel zien, vooral als we opnieuw kijken we naar de wedge van vorige maand, maar dan in langer perspectief. In vorige editie merkte ik nog op dat er een beslissend moment zou komen begin maart. Wat is het resultaat? De wedge werd opwaarts doorbroken. Dit is een zéér belangrijk signaal.

Verder hebben we op de lange termijn niet veel technische indicatoren meer. Dit is inherent aan een mogelijke trendwissel. We moeten afwachten hoe de markt verder evolueert. Als de groene trendlijn van de korte termijn grafiek zich ook gaat manifesteren op de lange termijn, dan hebben we de trendwissel te pakken. Maar dat kunnen we nog niet met zekerheid zeggen.

Afwachten dus. In ieder geval is het negatieve sentiment wat uit de markt verdwenen. Ook de technische indicatoren (vooral de RSI, EMA's en het volume dat verhandeld wordt) lijken dit stilaan te bevestigen. De koers is nog niet boven 320 USD gestegen, dus er werd voorlopig nog geen "higher high" gemaakt. Maar eens de koers boven dit niveau zou stijgen, kijken we best naar het eerstvolgende Fibonacci level om een bevestiging van een eventuele trendwissel te krijgen. Dit niveau ligt op 391 USD.

Chainalysis

Door enkele opmerkelijke bitcoingebruikers en ontwikkelaars werd begin maart verdacht verkeer opgemerkt op het bitcoinnetwerk. Zonder diep in de technische details te duiken, wil ik het toch even proberen uitleggen. Stel dat je een wallet hebt en jij (blauw vakje op onderstaande figuur) maakt connectie met het netwerk, dan kies je in principe willekeurig andere "peers" in het netwerk (de rode en groene vakjes). Je hebt deze connecties nodig om transacties te kunnen uitsenden en gegevens over binnenkomende transacties te kunnen ontvangen:

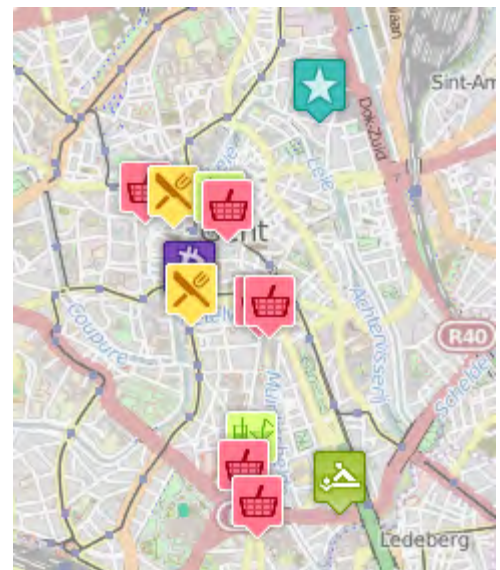

Dit is in essentie wat het bitcoinnetwerk doet. Er is echter één "klein" probleempje: als je zelf transacties verzendt, dan vertel je je directe burens je (publieke) bitcoinadressen. In principe is dat geen probleem, want uw burens zullen deze transactie ook weer doorgeven zonder prijs te geven van welke computer deze transactie vertrokken is. Uw privacy zou dus normaal gezien moeten beschermd worden door de volgende peer, die deze gegevens niet doorgeeft.

Tenzij natuurlijk ... de "peers" wél doorvertellen vanwaar zij denken dat de transactie komt. Als één iemand verschillende connecties opzet en deze allemaal met u verbindt, dan ziet deze persoon ineens via al deze connecties een nieuwe transactie verschijnen. Als hij deze transactie nog nergens anders in het netwerk is tegengekomen, is de kans zéér groot dat de persoon waarvan hij voor het eerst de transactie opving, de originele verzender van de transactie is!

Ex-JPMorgan topvrouw Blythe Masters heeft een nieuwe job: ze gaat werken voor het beursplatform Digital Asset Holdings. Volgens haar zal het bedrijf waarvoor ze zal werken "het potentieel hebben om de manier waarop assets en munteenheden worden gecreëerd, gevolgd, overgedragen en vastgelegd volledig te veranderen". Het bedrijf zal de kracht van de Blockchain dus gebruiken om deze zaken te verwezenlijken.

Op 2 maart hield Roeland Creve, frequent adviseur van dit blad als het over BTC gaat, een bijeenkomst in Gent om handelaars te overtuigen BTC te accepteren. Het resultaat is er naar: ondertussen zijn er al een vijftiental café's, restaurants en winkels die Bitcoin accepteren!!!

Op 18 april wordt er een heus bitcoinevenement georganiseerd. Misschien de uitgelezen kans om eens wat bitcoins uit te geven?

Meer info: gentbitcoinstad.be

In bovenstaande figuur ziet u hoe een blauw vakje op die manier ingesloten kan geraken door de rode vakjes: als deze allemaal in bezit zijn van één persoon of bedrijf, dan kan deze entiteit met zéér grote waarschijnlijkheid al uw transacties afluisteren, zelfs al bent u nog met enkele groene (niet-vijandige) “peers” verbonden. Niemand weet na een tijd waar de transactie vertrokken is, dus niemand kan te weten komen wat uw adres is en hoeveel bitcoins u naar waar verstuurd heeft. ALS de peers daarover zwijgen ...

En dat is nu net wat enkele opmerkelijke mensen hebben ontdekt: die adressen worden toch doorgegeven. Méér zelfs, er bestaat al een bedrijfje rond, dat opereert onder de naam “Chainalysis”. Chainalysis is een samentrekking van “blockchain” en “analysis”, het analyseren van de blockchain dus. Op hun website is het volgende te lezen:

“Chainalysis offers a service that provides financial institutions with the means to obtain regulatory compliance through real-time analysis of the blockchain (...) to determine which entity a transaction originates from, and whether the flow of funds originate from someone they would want to do business with. (...) Chainalysis achieves this by doing sophisticated in-depth real-time transaction analysis to determine unique entities within the blockchain. (...) customers are provided with a web interface enabling them with easy transaction route investigation, private annotation of entities and transactions and automated report generation.”

Zoals je ziet probeert het bedrijf Chainalysis dus zoveel mogelijk individuele transacties en personen en geldstromen in kaart te brengen. Deze informatie verkopen ze dan door aan financiële instellingen! Niet leuk! Van het moment dat banken deze informatie kopen, dan ligt de weg open naar overheidsinzage in Bitcoin. Bitcoin is dus duidelijk NIET anoniem, wat de media ook schrijft! Enkel bij MacroTrends blijft u de realiteit een stapje voor. Wij geloven meer en meer in Monero.

Monero (XMR)

Vorige maand schreef ik letterlijk: “Op de lange termijn moet XMR boven 0.0013 stijgen om de dalende trend te doorbreken. Als dat gebeurt, gaan we een mooie stijging zien (mogelijks een verdubbeling op relatief korte termijn). Als de koers echter onder 0.001 BTC zou zakken, dan kan het nog een hele tijd duren voor we winsten kunnen boeken.”

De mensen die de tijd genomen hebben om er de macrotrends van september bij te halen, waar ik reeds summier uit de doeken deed hoe deze munt aan te kopen, konden een goede zaak doen toen ze de koers door 0.0013 BTC zagen breken, richting hoger. De koers is daarna inderdaad méér dan verdubbeld, en dit op zéér op korte termijn.

De bodem lag op 0.000978 BTC, de top ligt voorlopig op 0.00284 BTC. De mensen die in augustus hun positie hebben ingenomen (toe de koers nog boven 0.003 BTC noteerde) zijn goed op weg om in de komende weken of maanden weer break-even te zitten. De mensen die later zijn ingestapt zitten waarschijnlijk op winst.

Purse.io is een nieuw bedrijf dat het mogelijk maakt om enerzijds bitcoins aan te kopen met een credit card (wat tot voor kort erg omslachtig was) of anderzijds om korting te krijgen op Amazon door met bitcoin te betalen.

Hoe werkt het?

Persoon X wil een item kopen op Amazon ter waarde van 100 EUR. Hij gaat naar de website en plaatst daar zijn bestelling én de prijs die hij wil betalen. Hij kiest dus zelf zijn korting. In dit voorbeeld wil hij 10% korting. Hij wil 90 EUR betalen.

Persoon Y wil bitcoins kopen met een kredietkaart. Hij gaat naar purse.io en ziet de advertentie van persoon X: persoon Y krijgt 90 EUR in bitcoins als hij het item ter waarde van 100 EUR bestelt en laat afleveren op het adres van persoon X.

De premie die hij betaalt voor het kopen van bitcoins met een kredietkaart is dus 10%. Persoon X heeft een korting omdat hij met BTC betaalde en persoon Y heeft bitcoins kunnen kopen met een kredietkaart, win-win!

Of hoe vrije markten werken!!!

Een Brusselaar heeft de website “xmr.to” opgezet waarmee men elke bitcoinrekening kan betalen met monero. Het werkt héél eenvoudig: je gaat naar de website xmr.to, geeft het bitcoinadres in en het bedrag in BTC. Vervolgens zal de website je een monero-adres geven en een bedrag in XMR. Jij betaalt de correcte hoeveelheid monero aan de website, de website betaalt dan in jouw plaats de rekening in bitcoin. Zo kan je dus anoniem een bitcoinbetaling uitvoeren via monero!

Al doet de koers er momenteel niet zo veel toe. Het is zo een volatiele markt dat het zéér moeilijk is om in te schatten hoe het verder gaat evolueren. Of u nu uw kleine investering ("lange termijn gok", weet u nog?) aan 1, 2 of 3 millibitcoin doet, het potentieel van deze munt is zo groot, dat we niet gaan verkopen als we op enkele tientallen procenten winst staan.

Verkopen doen we pas als er sprake is van een serieuze stijging (minstens een verdubbeling van de inleg). En dan nog gaan we zeker niet alles in één keer van de hand doen. Dat zou hetzelfde zijn als bitcoins in 2010 kopen aan 30 cent en ze enkele weken later verkopen voor 60 cent per stuk. Nee, als de technologie doorbreekt (met de nadruk op ALS) dan zullen we onze positie zeer geleidelijk stukje voor stukje verkopen, bvb telkens de koers verdubbelt.

Bovendien gaan we pas denken aan verkopen vanaf 0.005 BTC. Het is echter wel essentieel om vroeg in te stappen als u deze strategie wil volgen. En opnieuw, investeer geen groot bedrag: 0.1% tot 1% van uw portefeuille (afhankelijk van wat uw maag kan verdragen) is al meer dan genoeg. Als het dan werkelijk waar is dat Monero gaat doorbreken, dan zal uw enige probleem immers zijn om die positie op 1 % te houden ...

Aandelenselectie

1. Franco-Nevada (FNV): winst nemen bleek goeie beslissing

→ Vorige maand schreef ik letterlijk: "Had u dit aandeel al lang in portefeuille, dan denk ik dat het verstandig is om nu eindelijk eens winst te nemen. De goudprijs gaat nu depressief worden, en dat zal zijn effect op de goudsector niet missen. Als het sentiment keert, dan mag verwacht worden dat alle bedrijven die met goud te maken hebben ook zullen afwaarderen. Misschien was ik dus nog te optimistisch met mijn terugtrekking uit deze aandelen tegen mei."

Het monero-rapport is eindelijk afgeraakt. U zou het op de website onder 'dossiers' moeten kunnen terugvinden. Dit rapport omvat, naast de (technische) aspecten van Monero en een vergelijking tussen Monero en Bitcoin, Darkcoin en Zerocoin/Zerocash, een handleiding over hoe u Monero kan aankopen en veilig kan opslaan.

Franco Nevada

Ik volg FNV nog een maand op, maar als het van mij afhangt gaan we vervroegd uit dit aandeel. Ik zie de trend die begin dit jaar is ingezet en nu vrij zwaar gekeerd is, niet onmiddellijk terug ten goede keren.

→ Dat schreef ik vorige maand. Blijkt effectief zo te zijn.

Vandaag blijkt mijn analyse bewaarheid te zijn geworden. In januari noteerde het bedrijf nog aan 53,5 dollar, vorige maand nog slechts aan 50,15 dollar, en vandaag is het al maar 47,47 dollar meer waard. Als deze trend zo doorgaat, dan mag verwacht worden dat de LT-hausse van FNV voorbij is. Dit is de chart op de LT, waar inderdaad elke steun zoek is, en het aandeel nu “hangt”:

Zeg nu nog dat MT u geen geld oplevert! Niet enkel laat ik u weten wanneer u moet kopen (dat doen de meeste blaadjes) maar ook, en vooral, wanneer u er best weer uitstapt (dat doen vlotte marketingjongens namelijk nooit). FNV heeft ons sinds de instap in juni 2011 maar liefst 67 % opgeleverd, en dat is toch maar mooi meegenomen. Vanaf volgende maand ga ik FNV niet meer verslaan.

2. Royal Gold (RGLD): idem

→ Twee maanden geleden schreef ik, bij de stijging van Royal Gold: “Ik zou van deze kans gebruik maken om winst te nemen. Ik ga uit RGLD, en ik adviseer u hetzelfde te doen. Ik zal het aandeel volgende maand nog verslaan, maar daarna niet meer.”

We stapten er toen uit à 76 dollar. Vandaag is het aandeel nog 62 dollar waard, een daling van 22 %. Ik had vorige maand al gezegd dat ik RGLD niet meer zou verslaan, en dit is dus echt de laatste keer. Ik wou u toch maar eens laten zien dat mijn timing geen dag te vroeg kwam.

Bij deze toch wat schaamteloze zelfpromo: het is heus niet zo evident om precies te timen wanneer u in en uit een aandeel moet stappen. De meeste beursblaadjes doen enkel het eerste: “Koop! Koop!”, wij doen ook het tweede: “Nu is het moment gekomen om winst te nemen”. Dat betekent engagement, en zeggen waar je voor staat. Hopelijk kan u dat waarderen. Heeft u al uw abonnement verlengd? U doet er mij een plezier mee.

22 % eraf op 2 maanden. Gelukkig zijn we er tijdig uitgestapt. Dit soort aandelen pik ik niet terug op voor de crash.

Uit SAND gingen we vorige maand al. Ik neem geen verdere bespreking ervan op, maar ook hier is de prijs gezakt van 3,75 dollar naar 2,75, meer dan 36 %!!! DAT is de waarde van dit abonnement: er in op het juiste moment, maar ook durven winst nemen!

4. Eldorado Gold (EGO): ook hier was uitstappen verstandig

Vanaf volgende maand neem ik EGO niet meer op in dit verslag. Het kon een mooie winnaar worden, maar de Grieken gooiden dus roet in het eten. Men kan blijven hopen dat het goedkomt met die vergunning, maar in deze tijden weet je nooit ...

→ Over EGO stuurde ik op 5 februari nog een update uit met een koopadvies. Ik vond dat de afwaardering van 7,75 naar 5,25 dollar extreem was, en je EGO dus met serieuze korting kon kopen. Op 2 maart werd echter bekend dat de Griekse regering de exploitatievergunning voor de Skouries-mijn voor onbepaalde tijd introk, waarop ik jullie meteen aanraadt winst (en in voorkomend geval licht verlies) te nemen.

Gelukkig konden de meeste mensen winst nemen, door snel op mijn update te reageren – zie lezersvragen – maar sinds dat punt is de koers alleen maar verder gezakt, van 5,75 dollar naar 4,75 dollar vandaag, wat bijna een halvering betekent vanaf de top. Elke dag nog ben ik gelukkig dat ik jullie heb geadviseerd eruit te stappen. Bedankt voor het vertrouwen, en op naar betere investeringen.

5. NioCorp (NB.TO): inkopen met limiet.

Opgepast: NioCorp Developments noteert nu op de Toronto Stock Exchange, en heeft dus een nieuwe ticker: NB.TO.

→ Ik ben u wat uitleg verschuldigd over de communicatie rond dit aandeel, die een beetje gebrekkig verlopen is: op vrijdag 27 februari stuurde ik een update uit, waarbij ik u aanraadt winst te nemen. Het aandeel stond toen op 0,95 CAD. Wat mij bezielde weet ik niet, maar al gauw werd me duidelijk dat dit een grote fout was, en ik met dat gedrag mijn oorspronkelijke investeringsthesis voor NB.V had verlaten.

Ik zat vervolgens een week met de zenuwen over wat de koers ging doen – mijn verdiende loon, in retrospect – en toen die voldoende geconsolideerd was stuurde ik u op vrijdag 6 maart een update uit, waarbij ik u aanraadt minstens 20 % van uw portefeuille in NB.V te steken. Wat mij bezielde weet ik heel goed: het willen herstellen van een domme fout. Gelukkig is dat gelukt, want in de dagen daarna verdubbelde het aandeel bijna.

Eind goed al goed? Wel, het laten verkopen van deze positie op een moment dat die een enorme stijging doormaakt – de dag erna maar liefst 17 % - is iets

wat je als redacteur van een beleggersblad liever niet doet: het leverde mij enkele kwaaië mailtjes op, waaronder zelfs één met een “Fuck you” in. Deze heer krijgt echter onmiddellijk zijn geld terug, bovenop het geld dat hij al verdiend heeft met NB.V in de afgelopen maanden. Zo’n mensen moet ik niet: missen is menselijk, en ik heb mijn fout toegegeven.

Want laten we wel wezen: de stijging daarna is wel degelijk parabolisch te noemen. Vandaar dat ze ook niet houdbaar is gebleken: NB.V, dat verveld is naar NB.TO, moet nu weer consolidatie vinden. Op zijn hoogste punt stond het aandeel 1,9 dollar, wat meteen het potentieel ervan aangeeft, en nu is het teruggevallen tot 1,12 wat een meer realistische waardering is, tenminste voor de korte termijn. In het verschiep ligt immers nog heel wat goed nieuws, waarop wij met MT zullen kapitaliseren. Later daarover meer.

Ondertussen mag u verder inkopen met een limiet op 1,2, en 1,3 indien u het niet kunt laten. Bekijk ik de waardering van soortgenoten in de sector, dan kan dit aandeel op termijn naar 4 dollar, dus er is wel degelijk nog upside potential. Maar begin mij nu niet weer kwaaië mails te sturen wanneer de realisatie van dat potentieel wat langer op zich laat wachten. NB.V is ons steraandeel, en sterren kunnen nukkig zijn. Maar geef ze de tijd, en ze gaan zo hard schitteren dat ze iedereen verblinden.

6. Hugoton (HGT): dit aandeel doen we weg

➔ Ik ben blij dat ik jullie al maanden adviseer om nog te wachten met een instap in dit aandeel, want het waardeert voortdurend af. Dat is niet verwonderlijk want de onderliggende grondstof is zelf ook bijna gehalveerd in prijs, van 4,4 dollar in december naar 2,72 dollar vandaag. Dat maakt dat HGT niet enkel onder het 200-daags gemiddelde zit, maar nu zelfs ook onder het 50-daags gemiddelde.

Op de LT is te zien hoe ernstig de afwaardering is: sinds het nemen van onze eerste positie, in december 2012, is de prijs ongeveer terug waar ie was:

De prijs van aardgas volgt de prijs van ruwe olie, aangezien die laatste nog steeds de standaard is, en het aardgas vooral zijn aantrekkelijkheid vond als zijnde het goedkopere alternatief voor

Bekijken we de geopolitieke situatie, dan is het heel goed mogelijk dat het aandeel daar nog een eind zal blijven. Ik verwacht niet dat de olieprijs snel nog zal stijgen, en dus zal ook het alternatief voor olie, aardgas, wellicht vrij laag blijven. De enige kans die we hebben is dat het aanbod aan aardgas zo laag wordt – omdat verschillende “wells” ermee stoppen – dat de prijs terug aantrekt. Maar dat kan nog een heel eind duren: er is nog teveel hoop.

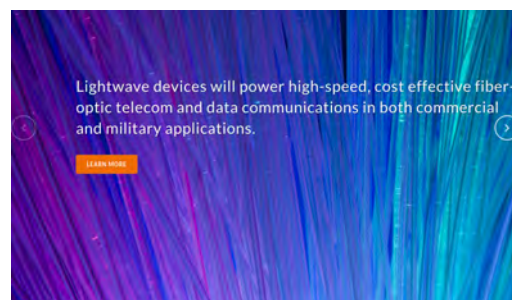
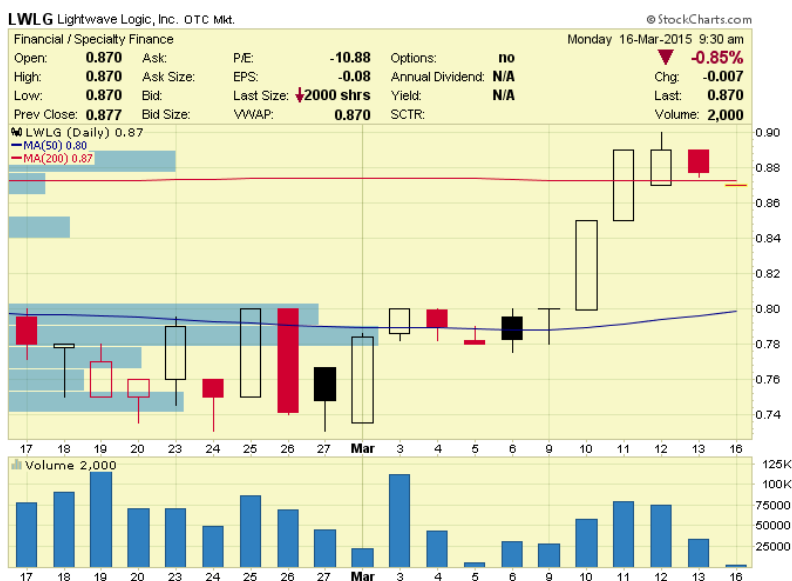
Ik zou u bij deze dus aanbevelen om uw verlies, indien u er heeft (sommige mensen kochten aan à 6 dollar in 2012 en staan dus nog op winst) te nemen. Verlies, ten andere, dat moet begrepen worden als een meerwaardeverlies. Gedurende de tweeënhalve jaar dat we het in portefeuille hebben gehad heeft het ons gemiddeld toch maar mooi 11 % distributie opgeleverd.

7. Lightwave Logic: 't is 't moment!

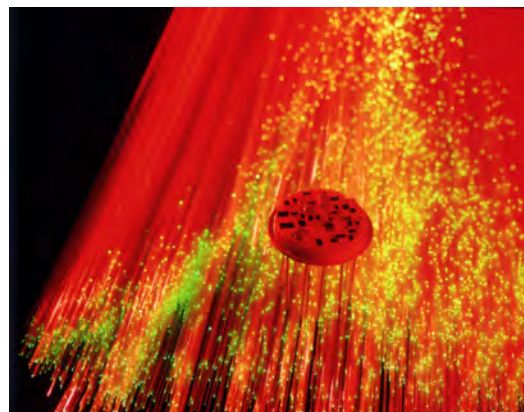

→ Er is maar één probleem met mijn advies om LWLG te kopen, en dat is dat het te vroeg was. Ik bezorgde u mijn speciaal rapport daarover al in juni 2014, omdat ik verwachtte dat op de aandeelhoudersvergadering van 21 augustus een doorbraak zou gemeld worden, maar dat nieuws bleef uit. Sindsdien is de prijs van 1 dollar teruggezakt naar het niveau 0.74, alwaar het een zekere bodem lijkt te hebben gevonden.

En toch staan we volgens mij op weken van die uitbraak. Vorige week was een plotse beweging in de koersen te merken, wat een goed teken is: meteen werd de 200 DMA opwaarts doorbroken (bullish cross!!) en ook de 50 DMA steekt zijn neus aan het venster. Een technische opleving, die op het scherm van tenminste een aantal traders zal zijn gekomen, waardoor nog meer actie mag verwacht worden. Volumes in detail:

LWLG heeft een flashy nieuwe website, die nodig is om de communicatie van het bedrijf beter te maken. Daaraan alleen al zie je hoe ongelooflijk vroeg we bij deze macrotrend zijn met ons blad. Dit is een verhaal van jaren, en kan u er vandaag instappen, dan is het mogelijk dat we met dit aandeel een tweede NB.V op zak hebben!

Het zou niet slecht zijn mocht LWLG van de kleinere beurs waar ze nu op zit, verhuizen naar de grotere, waar meer volume is, en waar desgevallend ook een PP beter kan lukken. Ik hou het voor jullie in het oog.

Zoals u kunt zien is vooral het volume een probleem. Op topdagen worden er 100 000 aandeleetjes verhandeld, hetgeen neerkomt op 80 000 dollar bij een prijs van 0,8 per aandeel. Dat is niets. Als iedere abonnee van MT een positie zou nemen van 1000 euro, dan hebben we een volume van om en bij de 20 miljoen aandelen nodig om de prijs niet op te drijven. Wil u dus positie nemen, dan moet u dat zeker traag doen – week na week in die markt schuiven.

Wie dat sinds mijn eerste aanbeveling echter consistent gedaan heeft, die zit nu klaar voor wat wel eens een parabolische stijging zou kunnen zijn. Een eerste fysiek apparaat – de bleached waveguide modulator – is in de finale fase van zijn testprogramma en zou normaal, als het originele schema gevolgd wordt, tegen het einde van dit kwartaal voorgesteld kunnen worden.

Laat ons echter hopen van niet, zodat wij nog beter positie kunnen nemen in dit aandeel. De moeilijkheid, bij dit soort ventures, is dat de originele investeerders hun aandelen namelijk niet graag nog lossen. Zij hebben de beste inside info, en zij geloven het hardst in dit bedrijf. Met MacroTrends staan we vrij dicht bij het management van dit bedrijf, maar toch niet zo dicht als bij NB.V. Precies weten wat gebeurt is er dus niet echt bij.

Dat er aankondigingen op til staan staat echter buiten kijf. Recent werd de oude krakkemikkige website nog in een nieuw kleedje gestoken, en de sectie “company news” krijgt daar een vrij prominente plaats in. Ook mogen we redelijk aannemen dat die BWM (“Bleached Waveguide Modulator”) er binnen dit en een aantal maanden effectief ligt. Dat wil niet zeggen dat die meteen verkoopbaar is aan derden waardoor een cashflow ontstaat, maar het is wel een mijlpaal in het bedrijf.

Bovendien is het niet enkel een mijlpaal in retrospect, maar ook één in technische zin. De BWM is namelijk de bouwsteen waarmee men alle andere apparaten kan gaan bouwen. Eens die naar behoren werkt en getest is zal de verdere ontwikkeling van die andere apparaten veel sneller verlopen. De presentatie van die BWM is dus hét visitekaartje van het bedrijf. Maakt dat de nodige indruk, dan zijn we vertrokken.

Conclusie:

Mijn advies vorige maand was om met een limiet tot 0,95 in te kopen, en dat advies blijft geldig. Ik zou zelfs durven stellen dat u de limiet op 1,00 dollar mag leggen, maar toch zeker niet hoger, anders belanden we in een self-fulfilling prophecy, waarbij iedereen de koersen aanjaagt omdat iedereen de koersen najaagt. Dat is niet goed voor het bedrijf, noch voor mij en uw portemonnee. Maar een positie in LWLG moet u zeker hebben.

8. Nippon/Dragon: aandelen zijn vrijgekomen

“Lightwave Logic’s optische toestellen zetten de digitale informatie van eentjes en nulletjes om in licht, en terug.” Dat is inderdaad wat ze doen, en het zal een revolutie in computing teweeg brengen. MARK MY WORDS.

Device	Development Stage				Status
	Design	Prototype	Production	Expected Demonstration	
Bleached Waveguide Modulator	→	→		1Q 2015	1
Slot Waveguide Modulator	→	→		1Q 2015	1
Spatial Light Modulator	→			2015	
100 Gbps Hybrid Modulator	→			2015	1
200/400 Gbps Hybrid Modulator	→			2016	2
Transceiver	→			2016	4
Integrated Photonic System	→			2018	4

Website is vernieuwd, het logo is gebleven.

Mocht u contacten hebben die interesse hebben om deel te nemen aan de Forward Gold Purchase Agreement, laat dan zeker iets weten. Dit is de ideale kans om een grote hoeveelheid fysiek goud direct vanaf de mijn te kopen. En kan Nippon deze financiering krijgen, dan kunnen ze ook hun mijn in productie brengen; dit bedrijf heeft nog een klein duwtje nodig, en ze zijn er.

→ De mensen die intekenden op de PP van oktober vorig jaar kunnen sinds 11 maart hun aandelen nu publiek verhandelen. De restrictie van 4 maanden, die traditioneel op privaat gekochte aandelen wordt geplaatst, is sindsdien opgeheven. Dat is maar goed ook, want sindsdien staan we hiermee op 33 % winst.

Verkopen zou ik echter vooralsnog niet doen: er zit teveel in de pijplijn dat dit aandeeltje kan laten springen naar een veel hogere waarde, en die ook de "float" van de aandelen een stuk zal verbeteren, waardoor zij die ze willen verkopen er een betere prijs voor zullen krijgen. Bijhouden dus, maar ook niet bijkopen. Eerst wil ik nog wat concrete resultaten zien, alvorens ik adviseer bij te kopen.

9. Coeur d'Alène (NYSE: CDE): andere helft winst ook nemen

→ CDE heb ik in november aangeraden à 4,36 dollar, en u aangeraden voor de helft winst te nemen à 6,9 dollar hetgeen 63 % winst betekende op vier maanden tijd. Die winstname blijkt correct getimed te zijn, want sindsdien is het aandeel teruggevallen tot 4,25, waarna het opveerde richting 4,75, waar het zich vandaag bevindt. Wie mijn origineel advies volgde staat vandaag dus nog steeds op een lichte winst.

Die zou ik nu ook nemen, en wel om een reden die enkel te zien is wanneer we uitzoomen op drie jaar:

Onze groeispurt vindt u helemaal rechts in beeld. U ziet hoe de koers door héél even doorheen de 50 DMA gegaan is, maar daarna van zijn weerstand geen steun kan maken. Wel, daarom verkopen we ook de rest van onze positie: het sentiment in de edelmetaalmarkt is aan het keren, en als straks zilver nog eens lager gaat, dan zullen we blij mogen zijn dat we nog net, op de valreep, 60 % verdiend hebben met een aandeel in zilver.

Mijn exit-strategie zal de volgende zijn: ik leg orders in op 5 % en 10 % boven mijn gemiddelde aankoopsprijs van 4,89 dollar, hetgeen 5,13 en 5,37

"GoldCorp verkoopt zijn Wharf Gold Mine uit South Dakota aan Coeur, die hiermee een top-asset erbij krijgt. De mijn produceert immers aan een AISC van 875 USD, wat significant laag is voor de sector. Het bewijst nog maar eens dat Coeur een winner is."

→ Dit is wat ik vorige maand schreef. Maar het maakt blijkbaar allemaal niet meer uit: het sentiment is aan het keren, en dat zal u geweten hebben. Laatste winst nemen, en dan wegwezen.

Zilver. Mocht iedereen er één ons van kopen, dan was het gedaan met dit fiatregime. Maar zoveel bewustzijn is er dus niet. Nog niet.

dollar is. En ik wacht. Ik kan mij niet inbeelden dat de verdieners aan deze laatste run-up niet op vinkeslag zitten om hun eerdere aandelen met korting terug in te kopen. En ik kan mij niet inbeelden dat ze zo goed geïnformeerd zijn over waar goud en zilver naartoe gaan als u en ik.

Volgende maand evalueren we. Mijn stoploss zet ik op mijn originele aankooppositie, wat mij enkel de transactiekost en de opportuniteitskost zal kosten. Maar die zijn ruimschoots goed gemaakt door mijn winstname vorige maand. Wat het wordt kan ik niet zeggen, maar nadat ik eerder al uit SLW ben gegaan (daar is het ook huilen met de pet op, blij dat we weg zijn!!!) ga ik nu dus volledig uit alle zilver-aandelen.

Short op GLD

Er werd met mij gelachen toen ik in december zei dat ik goud ging shorten. Zoals steeds ben ik altijd te vroeg (maar dat is beter dan te laat, niet?) maar finaal krijg ik toch dikwijls gelijk: goud moet en zal kapot, en dat zal u weten hebben:

WHOP! WHOP!

Zie je die val?

KASSA KASSA!

Mijn put, die iets meer dan een maand geleden nog in waarde gehalveerd was, draait nu boven break-even. Profiteer van de kennis die u haalt uit mijn fout, en neem nu uw put-posities in.

Het 95-niveau is al een stuk dichterbij! En vrijdag zijn we met goud negatief geëindigd, wat niet veel goeds voorspelt voor de komende weken. Komaan systeempje, doe er nog eens een schel af! Wij zijn brave slaven: we zwijgen tegen de andere slaven over jullie manipulaties. Maar laat ons dan tenminste een graantje meepikken.

Bekijk snel de documentaire "The Money Masters" op YouTube. Wordt al jaren constant verwijderd, en keert iedere keer weer terug. Omdat het uitlegt dat de City in Londen géén onderdeel is van Londen, en de zelfs de Queen buigt wanneer ze dat stadsdeel binnenkomt. En nog andere weetjes ...

Uitnodiging congres

Als uitsmijter nog dit: ik heb voor u een korting kunnen bekomen op een congres waar ik ga spreken. En geen kleintje: in plaats van de volle pot van 129 euro betaalt u als MacroTrends-abonnee slechts 99 euro:

Centraal figuur op dit congres is Antal E. Fekete, van de New Austrian School of Economics (NASOE). “New” in die zin dat de lichte economen die zijn leer volgen nog radicaler willen zijn in hun subjectivisme: ze vinden dat zelfs Mises zijn eigen uitgangspunten nog niet genoeg doortrok. Fekete ging zelfs ooit zover om Mises géén Austrian te noemen.

Een congres van de kerels achter NASOE staat dus garant voor intellectuele plaagstoten en provocerende stellingen. Wil u dat eens meemaken – tegen dat het congres doorgaat zult u via deze weg al héél goed op de hoogte zijn van de verschillende standpunten die er over monetaire theorie bestaan, dan stel ik voor dat u zich inschrijft. Ik spreek er zelf ook.

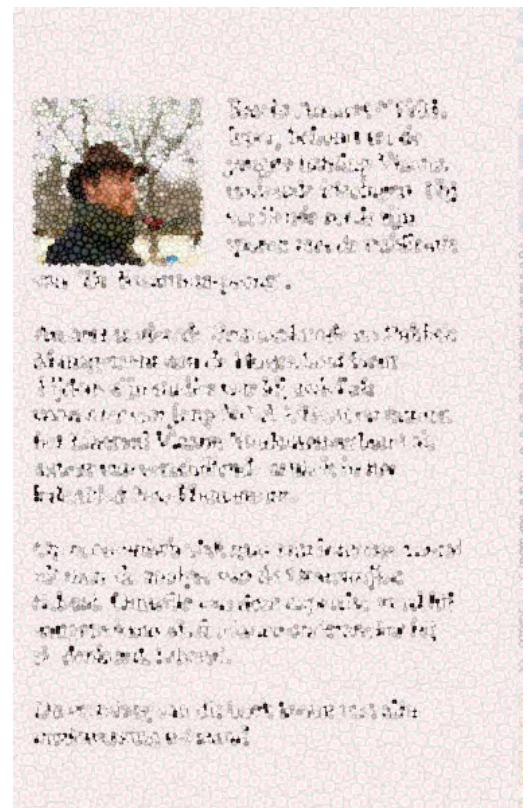
De code die u kan gebruiken om u op de website van NASOE in te schrijven is zoals steeds:

MACROMOTION

Gebruikt u deze code, dan krijgt u maar liefst 30 % korting!!! Op het congres kunt u zich ook de eerste exemplaren van het boek “De oorsprong van geld” aanschaffen dat ik mee hielp vertalen. Het werk, origineel van de hand van Karl Menger, is nu voor het eerst ook in het Nederlands beschikbaar!

Wat vindt u van mijn nieuwe look? De vorige foto van mezelf was ondertussen tien jaar oud, en daarop leek ik nog een broekventje; deze foto is genomen in het Retiro-park in Madrid, na een bezoek aan mijn leermeester, Dr. Jesus Huerta de Soto Ballester.

Ik had hem nodig voor de achterflap, die nog niet klaar is, en dus in blur is gezet. Ik zou blij zijn mocht u kunnen komen. En voor 99 euro krijgt u heel wat kwaliteit.

Lezersvragen

Nieuwe abonnee

Brecht,

Ik hou wel van jouw manier van schrijven, maar vooral van de inhoud die je wel 2x moet geconcentreerd moet lezen, maar je steekt er wel veel van op!

Ook jouw adviezen mogen er zijn!

* NB + NIOB hebben bij mij een groot aandeel in mijn portefeuille en zijn nog veel belovend!

(ik heb geen winst genomen...ik las jou mail TE LAAT, maar geen nood!)

* LWLG nog te vroeg maar ik geloof er in

* NIP: ze doen te weinig marketing!

Dank voor de ongelooflijke resultaten!

Toch zit ik met een probleem: ik heb (naast de beursrekening) nog een "veiligheidspotje" op de FIRST van Ethias, dat geeft "ad eterniti..."3.5% netto.

Maar ze willen (= moeten door Europa) daar van af en bieden mijn een afkooppremie van 15% RV vrij. Ik ga dit aanvaarden, maar dan zit ik wel met een pak cash en dat geeft zijn zorgen!

1. De beurzen staan al (bijna!!!) op hun max.; of de groei is beperkt - de rally duurt al te lang...

2. Er volgt zeker een serieuze crash binnen X?

3. Dividend aandelen spreken mij minder aan!

4. Fysiek goud heb ik al!

Wat raad jij mij aan?

EGO: de impact van Griekse deel is nog veel te beperkt

What else???

Ook deze maand is er eigenlijk niet genoeg plaats voor alle lezersvragen. Ik zal die sectie volgende maand extra groot maken, want jullie beginnen interessante vragen stellen. Maar first things first: eerst de serie over het monetaire mirakel, zo danig dat jullie doorhebben wat zich in het najaar hoogst waarschijnlijk zal voltrekken.

Bert,

Afkooppremie van 15%??? DOEN! Verder, met het nieuwe geld: de investeringspiramide reconstrueren die u op het laatste blad vindt. Wat de positie aandelen betreft: 50 % in NB.V tegen het einde van deze week, en 50 % in LWLG ook tegen het einde van deze week. Gaat het over veel geld? Anders moet u het nog wat beter spreiden. U mag mij steeds terugmailen.

Beste groeten

Brecht

Eindelijk snap ik het!!!!

Hi Brecht ,

Blijf je erbij , dat we in mei uit de aandelen markt moeten verdwijnen ?? De meeste voorspellers zeggen de S&P 500 tot 2600 ,,,, eind 2016 tot 2017. Ik heb heel goed Uw verhalen gelezen , en nu de boeken , en ik begin erzelfs in te geloven. Nu de eindvraag !! Wanneer moeten we van het toneel verdwijnen en SHORT gaan op de S&P 500 , ishares globel financials etf , or dirextion daily financial bear 3 x shares etc , etc , etc en goud , silver kopen , landbouw grond !!!!! top geschreven , geloof je verhaal , dit is,,, en wordt erg spannend !!!!!!!!!!!!!!!

Dag Bert

Dank voor het compliment. Nogmaals: ik heb géén glazen bol, en ik kan evengoed fout zijn. Maar ik ga het risico niet nemen om te geloven wat iedereen gelooft. Ik heb mijn eigen visie, opgebouwd over jaren, en die ga ik volgen. Dat heeft me nog geen windeieren gelegd tot nog toe, en ik verwacht dat ook niet in de komende tijd. Maar je weet het nooit. Nooit, nooit nooit.

Beste groeten,
Brecht

EGO vandaag nog verkopen

Goedemiddag Brecht,

Ik heb m'n aandelen ELD weliswaar verkocht. De schade lijkt echter mee te vallen tot nu toe. Ben benieuwd wat Yannis nog meer voor ons in petto heeft. Misschien heeft hij z'n EU-collega's wel in de zak, denk ik wel eens. Hij, meneer de professor, lijkt me bepaald niet achterlijk. Ben benieuwd wat hij met Bitcoins wil gaan doen, trouwens.

Met vriendelijke groet,
Bert

Dag Bert,

Mijn redenering loopt gelijk met de jouwe, maar het punt is dat we het effectief niet weten: voor hetzelfde geld komt EGO door deze pesterijen zo danig in de problemen dat het project alsnog moet afgeschreven worden. Ik neem liever geen risico. Als duidelijk is wat de toekomst van Skouries is, dan kunnen we weer. Maar nu staan we even aan de kant.

Beste groeten,
Brecht

Dag Brecht,

Het zal u misschien plezier doen om te horen dat niet iedereen verlies maakt met EGO. Ingekocht op 5.1 en nu verkocht op 5.3 (toch nog altijd beter dan op een bankrekening).
mvg,
Bert

Dag Bert,

Dat doet mij zeker plezier. Het punt is alleen dat een mens op den duur nooit meer weet of zijn investering nog veilig is. EGO is een top-bedrijf: lage AISC, goed management, goeie geografische spreiding (blijkt nu nog maar eens belangrijk te zijn) en Skouries staat op een paar kwartalen van productie.

Dan net nu politieke spelletjes gaan spelen - het maakt mij kwaad. Maar goed, blij dat je niets kwijt bent.

Beeste groeten,
Brecht

Investeringspiramide

Instap	Naam	Symbool	Instap	Nu	Winst/Verlies	Risico	Advies
<u>Aandelen</u>	<u>15 %</u>						
30-6-2011	Franco-Nevada	TSE: FNV	37	47,45	28,24%	Laag	Winst nemen
9-12-2012	Hugoton Roy. T.	NYSE:HGT	7,37	6,14	-16,69%	Middel	W/VL nemen
15-1-2014	Niocorp Developm.	TSX:NB (NB.TO)	0,23	1,12	386,96%	Laag	Kopen
20-5-2014	Lightwave Logic	OTCMKTS:LWLG	0,752	0,84	11,70%	Hoog	Kopen
1-10-2014	Nippon Dragon	NIP.V	0,075	0,1	33,33%	Hoog	Wachten
18-11-2014	Coeur Mining	NYSE: CDE	4,36	6,9	58,26%	Middel	Winst nemen
16-12-2014	GLD (short)	GLD 95 SEPT	1,05	1,3	23,81%	Middel	Kopen
<u>Zilver + BTC</u>	<u>15 %</u>						
30-6-2011	Fysiek zilver (EUR)	XAG	23,23	14,56	-37,32%	Laag	WACHTEN
7-1-2012	Bitcoin	BTC	5,36	292,59	5358,77%	Middel	KOPEN
<u>Cash</u>	<u>30 %</u>	enkel EUR					
<u>Goud</u>	<u>40 %</u>						
30-6-2011	Fysiek goud (EUR)	XAU	1046,74	1.087,00	3,85%	Laag	WACHTEN

Volgens li-ber-ta-ri-ërs zijn mensen vrij om te denken en doen wat ze willen, mits ze daarbij anderen niet in hún vrijheid beperken. Zij verkiezen vrijwillige oplossingen vanuit de gemeenschap boven dwingende oplossingen vanuit de overheid en erkennen dat een vrije samenleving menselijker, welvarender en gelukkiger is.

